

BORDERHOLIC

AKTUALITY A ZAJÍMAVOSTI

Významné změny týkající se BCCCZ a border collí v ČR

1. ČMKU zaslala klubu potvrzení o přijetí jeho návrhu na změnu standardu, bude se jím v nejbližší době zabývat.
2. ČMKU vyhovělo žádosti našeho klubu o změnu statutu BCCCZ z přidruženého klubu na řádný klub ČMKU.
3. ČMKU uznala pracovní zkoušky a vydávání pracovních certifikátů pro zařazení na výstavách do třídy pracovní.
4. ČMKU uznala udělování titulu „Mistr ČR“ při pořádání Mistrovství ČR v ovládání ovčáckých psů v pasení ovci.

Blíží se termín pořádání Mistrovství České republiky border collií v agility a ve flyballu na Kladně. Při té příležitosti bychom rádi připomněli to loňské v Litoměřicích *(beze slov)*.

KLUB A CHOV

Zápis z výborové schůze konané v Mnichovicích dne 22.2.2003

Přítomni: Š. Barcalová, I. Bartek, N. Hanačíková, L. Kernerová, M. Krejčí, manž. Vojtěchovi

- 1) Michal Krejčí seznámil výbor se zasláním úplného překladu z ANJ (ze země původu - VB) standardu plemene Border Collie na ČMKU. Doposud ČMKU využívala překlad standardu z němčiny – švýcarská verze, čímž došlo k nepřesnostem v jeho výkladu. ČMKU zaslala potvrzení o přijetí návrhu na změnu standardu, bude se jím v nejbližší době zabývat.
- 2) Michal Krejčí přečetl dopis z ČMKU, ve kterém ČMKU vyhovuje žádosti našeho klubu o změnu statutu BCCCZ z přidruženého klubu na řádný klub ČMKU.
- 3) Výbor klubu souhlasil s tím, že pro styk s ČMKU se bude na žádost ČMKU používat jako kontaktní adresa RNDr. Michala Krejčího (doporučené zásilky).
- 4) ČMKU si vyžádala parafování všech dokumentů předsedou klubu – výbor tuto žádost akceptuje a bude dodržovat.
- 5) Michal Krejčí přečetl dopis z ČMKU, kterým ČMKU reagovala na žádost klubu a uznala pracovní zkoušky a vydávání pracovních certifikátů (pro možnost zařazení na výstavách do třídy pracovní) pro plemeno Border Collie. ČMKU také uznala udělování titulu „Mistr ČR“ při pořádání Mistrovství ČR v ovládní ovčáckých psů v pasení (resp. TRIALU).

- 6) Mistrovství ČR BC v agility, výkonu a otevř. mistr. ve flyballu – záležitosti ohledně zajištění haly, cvičiště, cen, propozic apod. bude mít na starosti Nikol Hanačíková + Michal Krejčí; zajištění překážek, organizační chod – pomocníci, natažení koberce atd. má na starosti Ivo Bartek spolu s pomocí Stáňy Balogové. Nikol Hanačíková seznámila výbor s předběžným rozpočtem na tuto akci.
- 7) Výstavy – výbor dostal zprávu od Heleny Půlpánové ohledně speciální a klubové výstavy v roce 2003. Speciální výstava bude 8.5.2003 v Pardubicích – rozhodčí pan Krinke, klubová výstava bude součástí Dnů BC v Brně dne 9.8.2003 – rozhodčí paní Poschacher (Rakousko).
- 8) Výbor určil termíny bonitací pro rok 2003: 6.4. Pardubice (Mojžíš), 10.8. Brno (Krinke + as. Řehánek), podzim - Praha (Krinke), termín bude upřesněn.
- 9) Dny BC v Brně – Ivo Bartek prověří zablokování termínu pro konání Dnů BC na kyn. cvičišti Zetor Brno. Součástí Dnů BC bude v sobotu Klubová výstava BC a volební členská schůze, v neděli pak bonitace BC.

Dne 22.2.2003, zapsala Nikol Hanačíková

DNY BORDER COLLÍ V BRNĚ 9.-10.8.2003

Místo konání: Brno - Líšeň, kynol. cvičiště Zetor Brno

Program:

Možnost příjezdu už v pátek 8. 8. 2003, ubytování ve vlastních stanech či karavanech, v místě kynologického cvičiště kantýna, WC a sprchy s teplou vodou.

Sobota:

Od 8,00 hod **Klubová výstava Border Collí** rozhodčí H.

Poschacher (Rakousko), propozice na výstavu lze vyžádat u

Heleny Půlpánové, tel. 723 856 954

Od 16,00 hod **Volební členská schůze**

Program schůze:

- 1) úvod předsedy klubu BCCCZ
- 2) volba komisi
- 3) zpráva jednatele klubu
- 4) chovatelská zpráva
- 5) zpráva výstavního referenta
- 6) zpráva sport. komisaře
- 7) hospodářská zpráva
- 8) zpráva kontrolní a revizní komise
- 9) volba výboru
- 10) volba revizní komise
- 11) schvalování změn stanov
- 12) předávání titulu Klub. šampion
- 13) diskuze
- 14) závěr

Večer – volný program, táborák

Neděle:

Od 9,00 hod **bonitace Border Collí**

Ad 11: Návrh změny Stanov:

Článek 6

Podmínky členství

nové znění:

1. Členství v klubu je řádné nebo čestné.
2. Řádným členem družstva se může stát po splnění podmínek určenými Stanovami:
 - a) fyzická osoba
 - b) právnická osoba
3. Fyzická osoba, která nedosáhla 18-ti let věku, se může stát členem klubu, pokud s jejím členstvím vysloví písemný souhlas její zákonný zástupce.
4. Čestným členem se může stát ten, kdo se svou dlouhodobou prací nebo zvláště významným způsobem zasloužil o rozvoj chovu a popularizaci BC. Čestné členství uděluje členská schůze na návrh výboru. Čestný člen není povinen platit členské příspěvky.

Článek 14

Účast na členské schůzi

nové znění:

1. *v platnosti beze změny*
2. Právo hlasovat na členské schůzi má každý člen, který zaplatil členské příspěvky pro daný kalendářní rok nebo rok předchozí, pokud se členská schůze koná v prvním čtvrtletí roku následujícího.
3. *vypuštěn*
Každý člen má jeden hlas.

Návrh na změnu českého překladu standardu plemene border collie

Požádal jsem jménem klubu BCCZ o změnu oficiálního překladu standardu plemene border collie do češtiny. Směrodatný je sice originál standardu pocházející ze země původu a náš klub vždy právě z něho, tedy ze standardu briiského Kennel Clubu, vycházel ve všech svých aktivitách, přesto je překlad důležitý jako zdroj informací pro popularizaci plemene a jako běžná pomůcka při práci rozhodčích exteriéru. Můj dopis byl adresován paní inženýrce Kateřině Bečkové, která vedla komisi pro standardy ČMKU a sekretariátu ČMKU. Když jsem se letos v březnu podíval na webu ČMKU jak vypadá náš standard, zjistil jsem, že se liší od verze kterou jsme dostali v roce 2000 alespoň tím, že zde už nejsou border collie označeny jako honácké plemeno. Nevím, zda tato změna nebyla provedena už v době psaní mého návrhu, ale to na celé věci, myslím, nic nemění. Zde je obsah mého dopisu:

Předsedkyně komise pro standardy
Ing. Kateřina Bečková
Havlíčkovo nám. 258
334 01 Přeštice

Na vědomí: ČMKU

V Mnichovicích 7. ledna 2003

Vážená paní inženýrko, náš klub brzy po svém vzniku shledal, že v České republice používaný standard plemene border collie je, mírně řečeno, podivný. Na náš popud se proto ČMKU prostřednictvím paní doktorky Hřebíkové dotázalo FCI na oficiální znění platného standardu. Jako odpověď jsme obdrželi anglicky psaný standard přijatý v červnu roku 1987 Generálním shromážděním FCI v Jeruzalémě. Tento standard je doslovně shodný se standardem britského Kennel Clubu, což je vzhledem k tomu, že se jedná o zemi původu pochopitelné. Pátral jsem tedy, jakým způsobem se do českého překladu dostala ta spousta zavádějících a někdy i zcela chybných informací a definic. Jak se ukázalo, vše pravděpodobně vzniklo tím, že místo anglického originálu byl k překladu do češtiny (asi z jazykových důvodů) zvolen německý, správněji řečeno švýcarský překlad anglického originálu od pana Paschouda, což nebyl nejspíš nejlepší krok. Když jsem za pomoci trosek svých středoškolských znalostí němčiny a slovníku (v oblasti kynologické němčiny bych potřeboval znalosti paní Pečené) porovnával českou a německou verzi standardu, musel jsem uznat, že český překladatel odvedl skvělou práci a není jeho vinou, že je výsledek tak hrozný. Všechny chyby a nepřesnosti jsou buď už přímo v německém exempláři nebo se správný význam, který byl v angličtině zřejmý, posunul německým překladem někam jinam – klasická hra na „tichou poštu“. Švýcarský autor zápasil se svou neznalostí plemene a se snahou stručný a výstižný britský standard po svém způsobu „zkrášlit“ a „zlidštit“. Nejen, že zcela nesmyslně popřeházel původní logicky naprosto perfektní uspořádání anglického originálu standardu, ale naprosto svévolně přidal nebo ubral celé odstavce. Navíc označit hned v úvodu border collii za honáckého psa může skutečně jen kynologický diletant. Víím, že si mnoho lidí plete ovčácká, pastevecká a honácká plemena a trochu jsem se s tím už i smířil (dělají to i vrcholné orgány ČMKU), ale napsat to do standardu je přece jenom příliš.

Celý dlouhý odstavec (viz přiložený platný překlad standardu) „Stručný přehled vývoje“ nemá ve standardu co dělat a je to jen jakýsi folklór, a to ještě zcela mylný a nepřesný. Žádné „Border Counties“ po obou stranách hranice, ale „The Borders“, oblast v jihovýchodním Skotsku mezi Edinburgem a anglickými hranicemi, je to místo, které dalo border collii jejich

jméno. Název border collie byl prvně použit panem J. A. Reidem, sekretářem International Sheep Dog Society (ISDS), ne v roce 1910, ale až v roce 1918 v reportáži ze závodu v pasení ovcí. Pod jménem border collie však byli jedinci zapisováni do plemenné knihy ISDS až od roku 1946. Také nevím, co si mám představit pod naháněním ovcí, většinou se tato činnost nazývá pasením.

Nebudu dále rozebírat nesmyslné uspořádání a stylistiku jednotlivých pasází, ačkoli taková „... naprostá harmonie ve spojení s dostatečnou substancí“ by asi stála za to. Dodnes nevím, co to vlastně je. Zastavme se ale stručným výčtem alespoň u těch chyb standardu, které jsou buď naprosto zavádějící při posuzování plemene, nebo i vyložené nebezpečné z hlediska bonitace jedinců. Proto z příslušných odstavců vyjímám:

Celkový vzhled:

V dosud platném standardu (dále jen PS) stojí: Jakákoli tendence k nemotornosti nebo slabosti je nežádoucí.

V anglickém (dále jen AO) originálu čteme: Any tendency to coarseness or weediness undesirable.

Což správně přeloženo v navrhovaném překladu standardu (dále jen NS) zní: Jakýkoli sklon k robustnosti nebo naopak k lehkosti je nežádoucí.

Coarseness znamená podle výkladového slovníku buď „hrubý“ či „neurvalý“ nebo „složený z velkých částí“. Nemotornost je popisem motoriky, robustnost pak popisem tělesné stavby. V tomto odstavci je však popisován vzhled. Protože lehkonohe border collie musí nabíhat po skotských kopcích v sezóně denně až 130 km, nemohou být „hrubé stavby“, protože by to nezvládly. Často však vidíme na výstavách preferovat co nejmohutnější jedince. To vede k vytváření show linií a nežádoucímu rozštěpení chovu.

Oči:

PS: Barva hnědá kromě jedinců zbarvených blue merle (modře mramorové), kdy mohou být jedno oko nebo obě oči částečně nebo zcela modré.

AO: ..., brown in colour except in merles where one or both or part of one or both may be blue.

NS: Barva hnědá, jen u merle zbarvených jedinců mohou být jedno nebo obě oči zcela nebo částečně modré.

Ve Švýcarsku asi znají jen blue merle barvu (a ještě nám ten pojem laskavě vysvětlili), ale u border collii se vyskytuje i red merle a na ní se výjimka vztahuje také. Zbarvení očí je způsobeno genem nepravidelného zředení a je lhostejno, zda byla takto zředěna černá nebo hnědá základní barva.

Trup:

PS: Bedra: Osvalená, avšak ne stažená.

AO: ...loins deep and muscular, but not tucked up.
NS: Bedra široká a svalnatá, ne však vystouplá.

Tady už je to přímý opak!

Pánevní končetiny:

PS: Stehna dlouhá, silná a svalnatá, s dobře úhlenými kolenními klouby a silnými, nízko uloženými hlezny. Od hlezna k zemi silné kosti. Nohy jsou při pohledu zezadu souběžné.

AO: Thighs long, deep and muscular with well turned stifles and strong well let down hocks. From hock to ground, hindlegs well boned and parallel when viewed from rear.

NS: Stehna dlouhá, silná a svalnatá, s dobře zaúhlenými kolenními klouby a silnými, hluboce uloženými hlezny. Od hlezna k zemi jsou zadní nohy stavěny ze silných při pohledu zezadu rovnoběžných kostí.

Opět velmi významná chyba. Pro border collie je charakteristický úzký chod, který jim umožňuje prudce měnit směr pohybu ať už při pasení nebo při agility. Úzký chod a rovnoběžnost celých zadních končetin se však navzájem vylučují. Mnohokrát byl na výstavách chovatelům úzký krok vytýkán s odvoláním na tuto pasáž standardu. To, že nohy mají být rovnoběžné až od hlezen dolů z něj totiž nějak vypadlo.

Srst:

PS: Jsou uznávány dva typy srsti: středně dlouhá srst a tzv. patrová srst (která je více nadzvednutá podsadou). Krycí srst je u obou variant hustá, středně silná, podsada je měkká a hustá a tvoří výbornou ochranu proti vlivům počasí. U středně dlouhé srsti vytváří bohatá srst hřív, kalhotky a vlajku. V obličejové části, na uších, předních nohách (s výjimkou nepatrných praporečů) a zadních nohách od hlezen až k zemi má být srst krátká a hladká.

AO: Two varieties: 1) Moderately long; 2) Smooth. In both, topcoat dense and medium textured, undercoat soft and dense giving good weather resistance. In moderately long-coated variety, abundant coat forms mane, breeching and brush. On face, ears, forelegs (except for feather), hindlegs from hock to ground, hair should be short and smooth.

NS: Uznávají se dvě varianty ostrštění: středně dlouhé a krátké. U obou variant je krycí srst hustá a střední textury s měkkou a hustou podsadou, která vytváří výbornou ochranu proti povětrnostním vlivům. U středně dlouhé varianty vytváří bohatá srst hřív, kalhoty a prapor. V obličejové části, na uších, hrudních končetinách (s výjimkou praporečů) a pánevních končetinách od hlezen k zemi má být srst krátká a hladká.

To už je naprostý nesmysl a ještě navíc autorem zdůvodněný. Z krátkosrsté border collie udělali psa s jakousi patrovou srstí, která je ještě bohatší než střednědlouhá varianta. Navíc otevřená srst nadzvednutá podsadou je u border collie hrubou vadou, protože neplní funkci ochrany před nepříznivým počasím. O nepatrných praporečích není v originálu také ani slovo. Naopak jsou u

středně dlouhé varianty srsti výslovně povoleny. Krátkosrstá varianta nesmí mít žádné.

Domnívám se, že výše zmíněný výčet chyb a nedostatků platného překladu standardu je více než výmluvný. Protože, jak již bylo zmíněno, německý překlad neobsahuje jen několik závažných chyb, ale je zároveň i naprosto hloupým a zbytečným přepracováním anglického originálu, nejde naší českou verzi jen na některých místech opravit. Dovoluji si proto jménem klubu BCC CZ předložit nový překlad provedený pouze na základě anglického originálu, který je FCI uznáván jako platný standard plemene vytvořený v zemi původu. Při překladu jsem se snažil co nejvíce přiblížit originálu a nevsunoval jsem do něj (vyjma specifikace země původu) žádné jiné dodatečné informace, ani jsem neměnil jeho strukturu. Nedělal jsem však změny za každou cenu a tam, kde byly formulace předchozího překladu standardu výstižné a správné, tam byly ponechány v nezměněné podobě. Záhy po vytvoření překladu jsem jej konzultoval s panem Filipem Novákem z Klubu chovatelů málopočetných plemen psů. Ten v něm provedl některé stylistické úpravy, které napomohly jeho srozumitelnosti.

Klub BCC CZ sdružuje zhruba 200 členů a při své činnosti se řídí anglickým originálem standardu. Bonitační karta a její výklad jsou vypracovány také na jeho základě. Bylo by proto dobré uvést do souladu i oficiální překlad ČMKU. Díky rostoucí popularitě border collie a jejich častému výskytu ve filmech a reklamách v televizi se citace standardu často stávají součástí různých článků a encyklopedií. Navíc je standard základním podkladem pro práci rozhodčích exteriéru. V současné době však spíše napomáhá šíření velmi zavádějících informací o plemeni.

Chtěl bych vás proto tímto požádat jménem klubu BCC CZ o zvážení možnosti změny oficiálního překladu standardu plemene border collie na navrhované znění (viz příloha).

Grafická úprava navrhovaného standardu odpovídá podobě anglického standardu FCI, který jsem však neměl k dispozici v elektronické podobě a vytvořil jsem ho podle faxové kopie ze standardu Kennel Clubu. Také nevím, jaká je oficiální politika ČMKU při počešťování jmen plemen, které se mně osobně nelíbí (přece také nepíšeme Njů Jork nebo psům blíže Čespík Bej Rítrivr). Pokud se vyskytnou nějaké nejasnosti, kontaktujte mě, prosím, na níže uvedeném telefonním čísle, adrese nebo emailu. Návrh standardu vám samozřejmě mohu zaslat i v elektronické podobě emailem nebo na CD.

Jako přílohy uvádím:

- ✓ Dosud platný překlad standardu.
- ✓ Anglickou verzi standardu.
- ✓ Návrh nového překladu standardu.

S pozdravem

RNDr. Michal Krejčí - předseda klubu BCC CZ

Uvidíme, jak s tímto naším návrhem komise pro standardy naloží. Zatím jsem dostal ujištění, že se tím zabývá. V textu jsou odkazy na znění standardů a myslím, že není na škodu je uvést pro ilustraci i v našem zpravodaji. Naleznete je na následujících stránkách.

Dosud platný překlad:

FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE SECRETARIAT GÉNÉRAL:
14, rue Léopold II - B 6530 THUIN (Belg.)

Standard FCI č. 297 / 08.09.1988 BORDER KOLIE

ZEMĚ PUVODU: Velká Británie.

VYUŽITÍ: Honácký pes se schopností tvrdě a vytrvale pracovat; nechá se dobře vést.

KLASIFIKACE FCI: skupina 1 (ovčácká plemena).

STRUČNÝ PŘEHLED VÝVOJE: Border kolie pochází ze středověkých britských honáckých psů (kolií) a v pozdější době byla chována zejména v hraničních oblastech mezi Anglií a Skotskem, tzv. Border Counties (pomezí hrabství). Selektce se zaměřovala na jedinečnou práci stavění okem. V roce 1910 vznikl název border kolie. Plemeno podporuje od roku 1906 Mezinárodní společnost pro ovčácké psy (International Sheepdog Society ISDS) se zaměřením na nabánění ovcí. Kennel Club je uznal jako plemeno v roce 1976.

CELKOVÝ VZHLED: Pes se správnými proporcemi. Hladké vnější obrysy znázorňují kvalitu, půvab a naprostou harmonii ve spojení s dostatečnou substancí, čímž vzniká dojem schopnosti vytrvalého výkonu. Jakákoli tendence k nemotornosti nebo slabosti je nežádoucí.

DŮLEŽITÉ PROPORCE: Lebeční část hlavy je zhruba stejně dlouhá jako nosní hřbet. Tělo má být v poměru ke kohoutkové výšce mírně delší.

CHOVÁNÍ / POVAHA: Čilý, bdělý, poslušný a inteligentní pes, ani nervózní, ani agresivní.

HLAVA

LEBEČNÍ ČÁST:

Lebka: Dostí široká, týlní hrbol nevýrazný.

Stop: Velmi výrazný.

OBLIČEJOVÁ ČÁST:

Nos: Černý, u hnědých nebo čokoládově zbarvených jedinců může být hnědý. U modrých jedinců by měl být břidlicový. Nosní otvory dobře vyvinuté.

Morda: Středně krátká a silná morda se směrem k nosu zužuje.

Líce: Ani plné, ani zaoblené.

Čelisti / zuby: Silné čelisti s dokonalým pravidelným a úplným nůžkovým skusem, to znamená, že řezáky horní čelisti těsně překrývají řezáky spodní čelisti a zuby jsou kolmo vsazené do čelisti.

Oči: Posazené daleko od sebe, oválné, středně velké. Barva hnědá kromě jedinců zbarvených blue merle (modře mramorové), kdy mohou být jedno oko nebo obě oči částečně nebo zcela modré. Výraz mírný, bdělý, bystrý a inteligentní.

Uši: Středně velké, středně silné, nasazené daleko od sebe, nesené vztyčené nebo polovztyčené, výrazně pohyblivé.

KRK: Patříčně dlouhý, silný a svalnatý, mírně klenutý, směrem k ramenům se rozšiřuje.

TĚLO: Atletického vzhledu.

Hrudník: Hluboký a poměrně široký. Žebra dobře klenutá.

Bedra: Osvalená, avšak ne stažená.

Zád: Široká a svalnatá, při pohledu z boku ladně přechází k nasazení ocasu.

Ocas: Středně dlouhý, poslední obratel dosahuje alespoň k hlezňům, hluboko nasazený, dobře osrstěný, u špičky zahnutý nahoru. Ocas dokresluje půvabný obrys a harmonii psa. Při vzrušení může být nesený výše, nikoli však nad hřbetem.

Varlata: Psi musí vykazovat dvě zřetelně normální varlata, plně sestouplá v šourku.

KONČETINY:

HRUDNÍ KONČETINY: Nohy jsou při pohledu zepředu souběžné, zápěstí je při pohledu z boku mírně šikmé. Kostí jsou silné, ne však hrubé. Rameena jsou dobře uložena vzad, lokty těsně přiléhají k tělu.

TLAPY: Oválné, s patřičnými polštářky, silnými a zdravými; prsty klenuté, sevřené, drápy krátké a silné.

PÁNEVNÍ KONČETINY: Stehna dlouhá, silná a svalnatá, s dobře úhlenými kolenními klouby a silnými, nízko uloženými hlezny. Od hlezna k zemi silné kosti. Nohy jsou při pohledu zezadu souběžné.

CHŮZE / POHYB: Pohyb má být volný, plynulý a neúnavný; tlapy mají být pokud možno co nejméně zvedány, aby se pes mohl pohybovat plíživě a velmi rychle.

KŮŽE:

OSRSTĚNÍ:

SRST: Jsou uznávány dva typy srsti: středně dlouhá srst a tzv. patrová srst (která je více nadzvednutá podsadou. Krycí srst je u obou variant hustá, středně silná, podsada je měkká a hustá a tvoří výbornou ochranu proti vlivům počasí. U středně dlouhé srsti vytváří bohatá srst hřívu, kalhotky a vlnku. V obličejové části, na uších, předních nohách (s výjimkou uepatrných praporeců) a zadních nohách od hlezna až k zemi má být srst krátká a hladká.

BARVA: Je povolena celá řada barev, přičemž nikdy nemá převládat bílá.

VELIKOST A HMOTNOST:

Ideální výška: psi 53 cm, feny poněkud méně.

VADY: Každá odchylka od výše uvedených požadavků musí být považována za vadu, jejíž posouzení by má být přímo úměrné stupni odchylky.

**FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE SECRETARIAT GENERAL:
14. rue Léopold II, 6530 THUIN (Belgique) N° 297 /08.09.1988 / GB**

STANDARD : BORDER COLLIE

GENERAL APPEARANCE: Well proportioned, smooth outline showing quality, gracefulness and perfect balance, combined with sufficient substance to give impression of endurance. Any tendency to coarseness or weediness undesirable.

CHARACTERISTICS: Tenacious, hard-working sheep dog, of great tractability.

TEMPERAMENT: Keen, alert, responsive and intelligent. Neither nervous nor aggressive.

HEAD AND SKULL: Skull fairly broad, occiput not pronounced. Cheeks not full or rounded. Muzzle, tapering to nose, moderately short and strong. Skull and foreface approximately equal in length. Stop very distinct. Nose black, except in brown or chocolate colour when it may be brown. In blues nose should be slate colour. Nostrils well developed.

EYES: Set wide apart, oval-shaped, of moderate size, brown in colour except in merles where one or both or part of one or both may be blue. Expression mild, keen, alert and intelligent.

EARS: Medium size and texture, set well apart. Carried erect or semi-erect and sensitive in use.

MOUTH: Teeth and jaws strong with a perfect, regular and complete scissor bite, i.e. upper teeth closely overlapping lower teeth and set square to the jaws.

NECK: Of good length, strong and muscular, slightly arched and broadening to shoulders.

FOREQUARTERS: Front legs parallel when viewed from front, pasterns slightly sloping when viewed from side. Bone strong but not heavy. Shoulders well laid back, elbows close to body.

BODY: Athletic in appearance, ribs well sprung, chest deep and rather broad, loins deep and muscular, but not tucked up. Body slightly longer than height at shoulder.

HINDQUARTERS: Broad, muscular, in profile sloping gracefully to set on of tail. Thighs long, deep and muscular with well turned stifles and strong well let down hocks. From hock to ground, hindlegs well boned and parallel when viewed from rear.

FEET: Oval, pads deep, strong and sound, toes arched and close together. Nails short and strong.

TAIL: Moderately long, the bone reaching at least to hock, set on low, well furnished and with an upward swirl towards the end, completing graceful contour and balance of dog. Tail may be raised in excitement, never carried over back.

GAIT/MOVEMENT: Free, smooth and tireless, with minimum lift of feet, conveying impression of ability to move with great stealth and speed.

COAT: Two varieties: 1) Moderately long; 2) Smooth. In both, topcoat dense and medium textured, undercoat soft and dense giving good weather resistance. In moderately long-coated variety, abundant coat forms mane, breeching and brush. On face, ears, forelegs (except for feather), hindlegs from hock to ground, hair should be short and smooth.

COLOUR: Variety of colours permissible. White should never predominate.

SIZE: Ideal height: dogs: 53 cms (21 ins); bitches slightly less.

FAULTS: Any departure from the foregoing points should be considered a fault and the seriousness with which the fault should be regarded should be in exact proportion to its degree.

NOTE: Male animals should have two apparently normal testicles fully descended into the scrotum.

Adam Foxy Fox

Highland Dreamer

STANDARD : BORDER COLLIE

ZEMĚ PŮVODU: Velká Británie.

CELKOVÝ VZHLED: Pes dobrých proporci jehož půvab a ladné rysy jsou v harmonii s dostatečnou tělesnou stavbou. Tato dokonalá vyváženost tělesných linií vytváří dojem, že je pes schopen podávat vytrvalé výkony. Jakýkoli sklon k robustnosti nebo naopak k lehkosti je nežádoucí.

CHARAKTERISTIKA: Vytrvalý ovčácký pes k tvrdé práci u stáda, výborně ovladatelný.

TEMPERAMENT: Živý, pozorný, poslušný a inteligentní. Nesmí být ani nervózní ani agresivní.

HLAVA A LEBKA: Lebka je dosti široká, týlní hrbol není vyznačen. Líce nejsou ani plné, ani zaoblené. Čenich se směrem k nosu zužuje, je středně krátký a silný. Hřbet nosu je zhruba stejně dlouhý jako lebka. Stop je velmi výrazný. Nos černý, u hnědých a čokoládově zbarvených jedinců smí být hnědý. U modrých psů by měl být břidlicové barvy. Dobře vyvinuté nosní dírký.

OČI: Posazené daleko od sebe, oválného tvaru, středně velké. Barva hnědá, jen u merle zbarvených jedinců mohou být jedno nebo obě oči zcela nebo částečně modré. Jemný, bystrý, pozorný a inteligentní výraz.

UŠI: Středně velké a středně silné, nasazené dostatečně daleko od sebe. Jsou nesené vztyčeně nebo polovztyčeně. Při naslouchání jsou výrazně pohyblivé.

SKUS A ZUBY: Silné zuby a čelisti s dokonalým pravidelným a úplným nůžkovým skusem. To znamená, že řezáky horní čelisti těsně přesahují řezáky spodní čelisti, přičemž jsou vsazeny kolmo do čelisti.

KRK: Dobré délky, silný a svalnatý, mírně klenutý a rozšiřující se směrem k lopatkám.

PŘEDNÍ ČÁST TĚLA: Hrudní končetiny jsou při pohledu zepředu rovnoběžné, zápěstí při pohledu z boku mírně šikmé. Kostí jsou pevné, ne však mohutné. Lopatky jsou uloženy vzad, lokty těsně přiléhají k tělu.

TRUP: Atletického vzhledu s dobře klenutými žebry. Hrudník hluboký a poměrně široký. Bedra široká a svalnatá, ne však vystouplá. Tělo je mírně delší, než je výška v kohoutku.

ZADNÍ ČÁST TĚLA: Široká a svalnatá v profilu ladně přecházející k nasazení ocasu. Stehna dlouhá, silná a svalnatá, s dobře zaúhlenými kolenními klouby a silnými, hluboce uloženými hlezny. Od hlezna k zemi jsou zadní nohy stavěny ze silných při pohledu zezadu rovnoběžných kostí.

TLAPKY: Oválného tvaru s vysokými polštářky, pevné a dobře stavěné. Prsty klenuté a těsně navzájem přiléhající. Dráčky krátké a silné.

OCAS: Středně dlouhý, svým posledním obratlem dosahující minimálně k hleznu. Je nízko nasazený, dobře osrstěný, u špičky zatočený vzhůru. Při vzrušení může být nesen výše, ale nikdy nad hřbetem.

CHŮZE/POHYB: Volný, plynulý a neúnavný. Tlapky má pes zdvíhat co nejméně, aby se mohl pohybovat plíživě a velmi rychle.

SRST: Uznávají se dvě varianty osrstění: středně dlouhé a krátké. U obou variant je krycí srst hustá a střední textury s měkkou a hustou podsadou, která vytváří výbornou ochranu proti povětrnostním vlivům. U středně dlouhé varianty vytváří bohatá srst hřívu, kalhoty a prapor. V obličejové části, na uších, hrudních končetinách (s výjimkou praporečů) a pánevních končetinách od hlezen k zemi má být srst krátká a hladká.

BARVA: Dovoleno je množství barev, přičemž nikdy nemá převládat bílá.

VELIKOST A HMOTNOST: Ideální výška je u psů 53 cm, feny jsou o něco menší.

VADY: Každá odchylka od výše uvedených požadavků musí být považována za vadu a posouzení její závažnosti musí být přímo úměrné stupni odchylky.

POZNÁMKA: Psi mají mít dvě zřetelně normální varlata, plně sestouplá v šourku.

Schváleno Generálním shromážděním, které se konalo ve dnech 23. a 24. června 1987 v Jeruzalémě.

RNDr. Michal Krejčí

DKK patří mezi závažné genetické choroby

Vážení přátelé,

svůj příspěvek o dysplazii kyčelních kloubů u psů začnu trochu neoriginálně, a to citátem z doslovu ke knize Hellinutha Wachtela "Chov psů v roce 2000": "Sto let starý systém chovu psů se stal na konci 20. století přežitkem, který každým dnem ukazuje stále ostřeji své negativní stránky. Přibývá dědičných chorob, u některých plemen se přehání šlechtění typu až do extrému, kdy můžeme bez zábran hovořit o týrání chovem. Je zlehčován negativní vliv příbuzenské plemenitby, která neúměrně zvyšuje riziko defektů."

Tuto teprve "nedávno" vyslovenou pravdu a naplno pojmenovaný problém v jedné jediné populárně naučné knize si uvědomují veterináři již mnoho let. Zdá se však, že velká většina tzv. chovatelské veřejnosti i chovatelských institucí nedbá na varování veterinářů, zoologů a mnoha zkušených chovatelů. O tom je možné se přesvědčit na výstavách, kde často vyhrávají exteriérově perfektní jedinci (typický představitel svého plemene). Ti se stávají nejžádanějšími plemeníky, ale u některých z nich následně zjišťují veterináři vážné skryté genetické choroby, které předávají potomstvu. Počítačové databáze obsahují již celkem 370 různých onemocnění psů genetického původu.

V běžné praxi však zjišťujeme další zajímavý jev. Příroda se brání sama! Již zmínění výstavní "super psi a super feny" mají často sníženou plodnost, nežájem o rozmnožování, a když se uměle nakryjí a vyjde to, feny nejsou schopny porodit přirozeným způsobem.

Tento takřka pesimistický úvod považuji za nutný, protože dysplazie kyčelních kloubů patří mezi závažné genetické choroby a snaha o její eradikaci je jen malým společným příspěvkem chovatelů a veterinářů v boji proti genetickým chorobám u psů.

V tomto článku nebudu popisovat technické detaily měření a veškeré aspekty celkového vyhodnocení DKK. Často však obezřetná chovatelská veřejnost zužuje tuto problematiku pouze na tzv. Norbergův úhel. Ten však není jediným a rozhodujícím ukazatelem v posouzení DKK. Je to vše mnohem složitější. Objektivní hodnocení může zaručit pouze vet. lékař - specialista, který má dlouholetou zkušenost ve veterinární ortopedii a rentgenologii. Všichni oficiální posuzovatelé RTG na DKK v České republice jsou vedeni u Komory vet. lékařů ČR. Mají kvalifikaci potvrzenou specializační zkouškou, pracují minimálně 5 let v oboru a zodpovídají se Klubu posuzovatelů ortopedických vad, který sídlí na Veterinární a farmaceutické univerzitě v Brně.

Co to tedy je dysplazie kyčelního kloubu - DKK? DKK je nejznámější a nejrozšířenější dědičnou chorobou psa. Termín dysplazie kyčelního kloubu znamená chybný vývoj kyčelního kloubu a byl poprvé popsán u psa v roce 1935 (Schnelle). Slovo dysplazie je složeno z řeckých slov "dys" tj. abnormální a "plassein" tj. tvar.

Dysplazie kyčelního kloubu u psa není vrozené onemocnění a nemůže být diagnostikována běžnými metodami po narození. Vyvíjí se až během růstu zvířete. DKK je považována za komplexní multifaktoriální onemocnění s polygenní dědičností. To znamená, že je to onemocnění způsobené více geny a může být ovlivňováno i faktory prostředí, jako je výživa, chov a aktivita zvířete. Složitá genetika DKK ztěžuje vymýcení tohoto onemocnění. Přesto jsou však chovatelské selektivní

programy velmi důležité a snižují frekvenci výskytu DKK. Tyto programy - RTG vyšetření - jsou založeny na fenotypové selekci (klinická diagnóza). Tato však ústí do určité fáze, kdy již nedochází k dalšímu zlepšování populace. Řešením je hledání predisponovaných genotypů metodami molekulární genetiky. Žádný konkrétní gen však nebyl dosud identifikován. Proto je v současné době jediná možnost selekce na DKK rentgenologické vyšetření.

Ve světě existuje celá řada selektivních programů na DKK a evidenci výskytu tohoto onemocnění. Největší světovou databankou shromažďující údaje o DKK od všech plemen psů je Ortopedická nadace pro zvířata OFA (Orthopedic Foundation for Animals), která vede záznamy o více než 750 tisících psů (www.offa.org).

K identifikaci DKK bylo vyvinuto mnoho diagnostických rentgenologických metod:

Pravidla AVMA (American Veterinary Medical Association) - řídí se jí OFA. Posouzení má pouze obecná kritéria, protože se při hodnocení berou v úvahu rozdíly v RTG nálezech vzhledem k plemeni, pohlaví a věku psa. DKK se klasifikuje do 7 stupňů: normální (1. výborný, 2. dobrý, 3. průměrný) 4. hraniční, dysplastický (5. mírně, 6. středně, 7. těžce).

Penn HIP systém (University of Pennsylvania Hip Improvement Program) - představuje zcela novou metodu vyšetření kyčelního kloubu u psů, kterou lze využít již u 4 měsíčních štěňat. Je založen na zhotovení 3 rozdílných RTG snímků, a to distrakčního, kompresního a klasického extenzního. Hodnotí se laxita (volnost kloubu) a případné degenerativní změny. Změřený distrakční a kompresní index je pak mírou laxity kyčelního kloubu, která je predispozicí pro dysplazii.

BVA/KC bodové schema (British Veterinary Association/Kennel Club) - je založeno na posouzení a definování anatomických ukazatelů na kyčelním kloubu (1. Norbergův úhel, 2. subluxace, 3. přední okraj kloubní jamky, 4. horní okraj kloubní jamky, 5. přední efektivní okraj kloubní jamky, 6. kloubní prostor, 7. zadní okraj kloubní jamky, 8. kloubní hlavice a výrůstky na krčku, 9. změny na hlavici). Tyto ukazatele jsou hodnoceny šestibodovým systémem od 0 do 6 (pro zadní okraj kloubní jamky pouze 5 bodovým). Body všech ukazatelů se sčítají pro oba klouby a výsledkem je tzv. "hip status", který vytváří dobrý přehled o stavu kyčlí psa. nejlepší ohodnocení je 0, nejhorší 106.

Švýcarské bodové schema (Dr. M. Fliückiger, University of Zurich) - podobný systém, ale výsledek koreluje se stupni FCI. 6 definovaných anatomických ukazatelů na kloubu kyčelním (1. Norbergův úhel, 2. poměr středu hlavice a horního okraje kloubní jamky, šířka kloubního prostoru, 3. předozadní okraj kloubní jamky, 4. subchondrální kost předního okraje kloubní jamky, 5. hlavice a krček, 6. Morganova linie) se hodnotí pětibodovým systémem. Celkový počet bodů u jednoho kloubu je od 0 (nejlepší) do 30 (nejhorší). Dle počtu bodů jsou klouby hodnoceny do 5 stupňů dle FCI. Tento systém je blízký posuzování v ČR.

FCI (Federation Cynologique Internationale)

Současná pravidla hodnocení byla stanovena na kongresu FCI v roce 1991 v Dortmundu 15 členskými zeměmi. Minimální věk pro diagnózu je jeden rok, pro velká

plemena jeden a půl roku. DKK se hodnotí těmito stupni : A - 0 negativní, B - 1 hraniční, C - 3 lehký, D - 4 střední, E - 5 těžký.

Volně se hodnotí některé anatomické ukazatele jako je: Norbergův úhel, souběžnost (kongruence kloubních ploch), pozice středu hlavice a horního okraje kloubní jamky, tvar hlavice a krčku, tvar předozadního okraje kloubní jamky, artrotické změny.

Komise pro DKK při FCI na setkání v Puerto Ricu v červnu 1997 ustanovila tzv. Mezinárodní osvědčení pro DKK (International certificate), který řeší a sjednocuje

rozdíly v systému posuzování DKK v různých členských zemích (viz tab. č.1).

Diagnostika onemocnění genetického původu a tedy i DKK by měla být nedílnou součástí chovatelských programů. Chov psů nesmí být založen na nezdravé soutěživosti, osobních ambicích a pouze na finančním zisku. Člověk-chovatel si osvojil právo ovlivňovat život a existenci jiného živočišného druhu a měl by s jeho genetickým potenciálem disponovat kvalifikovaně a eticky tak, aby nevytvářel pouze karikatury, které svůj krátký život žijí v bolestech a utrpení.

Veterinární klinika, MVDr. Jaromír Ekr, tel.: 49 553 3261, Pražská 68, 500 04 Hradec Králové

Poznámka:

K tomu MVDr. Ekr poslal ukázkou formuláře používaného k hodnocení Rtg/DKK v ČR, kde je vyznačeno hodnocení stupně nálezů jednak podle české stupnice od 0 (negativní) až po 4 (těžký) a k tomu je přiřazeno hodnocení podle FCI normy od A po E. Je tam také uvedeno jak a ke komu se lze proti posouzení snímku odvolat. MVDr. Ekr poslal i přehlednou tabulku, ve které jsou porovnávány různé systémy hodnocení.

Změna úhrady posouzení DKK

Ráda bych upozornila prostřednictvím Borderholicu na změnu při úhradě posouzení DKK.

Podle instrukcí ze "Základních informací pro nové členy klubu ..." jsem svou fenku nechala zrentgenovat a ihned jsem zaslala na adresu MVDr. Ekra 350,- Kč za posouzení. Dnes jsem od pana doktora obdržela posouzení na dobírku a musela zaplatit znovu 350,- Kč a 51,- Kč za dobírku. (Je to samozřejmě moje chyba, protože jsem se měla o postupu informovat přímo u MVDr. Ekra, ale když já tak strašně nerada telefonuji... :o)). Takže mě teď čeká nepříjemnost v podobě vymáhání

svých peněz zpět (i když ...možná, že už jsou poslány zpátky na mou adresu).

Tak jsem si myslela, že by jste mohli v Borderholicu i na internetových stránkách klubu napsat, že pan doktor posílá posouzení na dobírku.

Možná vám nesdělují nic nového - v tom případě se omlouvám a alespoň Vám i ostatním redaktorům touto cestou poděkuji za Vaši práci - zpravodaj je opravdu perfektní.

Děkuji

Vaškebová Martina

Seznam členů BCCCCZ k 1.5.2003 (doplňk k seznamu k 1.4. a 31.12.2002)

184	Novohradský	David		693 01	Hustopeče
185	Wachová	Eva		353 01	Mariánské lázně
186	Ivanová	Pavčina		700 30	Ostrava – Zábřeh
188	Hlušítková	Hana		767 01	Kroměříž
189	Zahradník	Karel		687 09	Boršice
190	Krejčová	Martina		323 00	Pízen
191	Jíchová	Martina		252 61	Jeneč
193	Kyllar	Ladislav		561 69	Králiky
194	Topinková	Milena		370 04	České Budějovice
195	Macků	Kateřina		370 11	České Budějovice
196	Kábrt	Lumír		159 00	Praha 5
197	Lukáš	Jiří			Pízeň
198	Smolíková	Alena		551 01	Jaroměř
199	Suttnerová	Eva		332 02	Starý Pízenec
201	Petříková	Markéta		159 00	Praha 5
202	Hlaváček	Filip		264 01	Sedlčany
203	Kratinová	Michaela		760 01	Zlín
204	Chrastilová	Natálie	Mgr.	691 82	Novosedly
206	Hejtmánková	Renáta		760 01	Zlín
207	Hošta	Radomír		356 04	Doňní Rychnov
209	Navrátil	Karel	Ing.	700 30	Ostrava
211	Kapoun	Pavel		725 25	Ostrava-Polanka
212	Palfiová	Michaela		463 34	Hrádek nad Nisou
213	Bakrlíková	Michaela		463 43	Český Dub

Bude tu borderka ještě za dvacet let?

Pamatuji začátky klubu BCC CZ – obrovské nadšení, víra a vůle vést chov borderek tím správným směrem... To co jej odlišovalo od Klubu chovatelů málopočetných plemen (KCHMP) byly téměř revoluční požadavky na zdraví. Do té doby nebylo požadováno nic, klub BCC CZ požadoval pro chovnost vyšetření DKK obvyklé u jiných plemen i pravidelné vyšetření očí, které bylo v českém chovatelském světě téměř raritou (dodnes těch klubů, které to mají povinné, moc není).

Kam zmizelo nadšení? Kam zmizely vzorné cíle? Můžeme ještě dnes říct, že jsme o tolik lepší než KCHMP? Netroufám si...

Borderky nechovám, jen vlastním, a po pravdě si dnes neumím ani představit, že bych je v dané situaci chovala, i když mívám občasné nostalgické záchvaty tímto směrem. Zato čtrnáct let chovám s úspěchy belgické ovčáky a tak se moc dobře umím vžít do role chovatele. Podotýkám chovatele a ne množitele plemene, který množí ať už pro diváky seriálu Turbo, nebo pro ovčáky či jiné kupce. Pořád vycházím z toho, že chovatel a chovatelský klub by se měl zajímat o budoucnost plemene a že by jej měl rozvíjet v souladu s požadavky standardu. Budoucnost každého plemene ovlivňuje několik faktorů a jedním z nejdůležitějších je zdraví. Zdraví je alfou a omegou každého jedince. Ne exteriér, ne pracovní vloh, ne barva nebo jiné druhořadé informace. Může existovat plemeno hloupých borderek? Ale ano, zcela teoreticky může, nebude mít už dnešní příznivce, ale existovat může. To samé s exteriérem – plemeno „voříšků“ už ostatně máme. Ale bez zdraví, bez toho plemeno nemůže fyzicky existovat. Můžu jasně demonstrovat na laekenoisech, nejvzácnější varietě belgického ovčáka, díky jejich katastrofickým zdravotním problémům jsou dnes celosvětově na pokraji vyhynutí a to i přesto, že ostatní variety BO těšící se nesrovnatelně lepšímu zdraví jsou stále populární.

Chovat psy není jen odchovat štěňata, dobře je prodat a čekat na další vrh. Chovatel by měl každé spojení dělat s jistým cílem, se svědomitým zhodnocením všech rizik a předností... Svědomitě zhodnotit rizika...

...promyslet vhodnost spojení...

...to je to, co dnešní chovatel BC dělat NEMŮŽE!!!!

A proč? Protože klub neposkytuje téměř žádné informace o zdravotním stavu plemene !! Chovatel se dozví o zdraví pouze těch borderek, které byly uchovněny (= nemají vážný zdravotní problém), což stejně nejsou informace, které by nutně potřeboval. To co nutně potřebuje, jsou informace o zdravotních vyšetření všech borderek. Jak mám vědět, jestli v daném spojení nehrozí riziko dysplasie nebo očních onemocnění, když informace o neuchovněných sourozencích a příbuzných jsou zatajovány? Chovatel se pak musí spoléhat jen na informace ze zdvořilých „jedna paní povídala“, které nebývají vždy spolehlivé a nebo si snad zakoupit kříšťálovou kouli, večer k ní zasednout, pěkně ji přečíst a poprosit....

A to vše za pobuřující situace, kdy se běžně připouštějí navzájem jedinci s HD/C.... Tolik jsme se pyšnili, že máme zdravé a přírodní plemeno, ale je to

vůbec ještě pravda? Kdo zná informace, jen poradce chovu, nebo i pár vyvolených? Nepochybují, že máme borderky s HD/D a HD/E, jsem o tom přesvědčená (dokonce jsem byla svědkem telefonátu jisté majitelky BC, která se pod nejrůznějšími nesmyslnými výmluvami snažila neúspěšně přimět rozrušeného veterináře k přehodnocení výsledku). Určitě máme i ty s onemocněním očí – nejen 2x CEA, ale těch nemocí je více a vím to jen díky tomu, že jsem za belgičky na seznamu příjemců výsledků vyšetření očí Oftalmologické sekce VK. Jinak bych to taky nevěděla...tak jako většina chovatelů v ČR.

Kde je problém?

Po pravdě nevím. Nebo tuším, ale nechci jmenovat. To necht' si představitelé výboru a chovatelské komise BCC CZ přeberou sami. Proč se bojí uveřejnit výsledky? Bojí se, že aureola zdravého a přírodního plemene padne? Nebo mají osobní zájem nezveřejňovat výsledky? Máte se ještě co učit! Nikdo nechová bezchybné jedince, nikdo totiž není Bůh. V každém vrhu je nějaká vada, v každé krevní linii; pokud někdo tvrdí že ne, tak si buď vymýšlí anebo málo hledal. Ono čím víc hledáš, tím víc najdeš. Nejde tedy o to, ukazovat si na ty, kteří měli problém nebo se jim dokonce vysmívat. Každý totiž dřív nebo později ve svém chovu ochutná chuť porážky...O tom ten chov totiž taky je, nejen o vítězstvích. Možná někdo tu porážku snáší líp, když o ní nikdo neví. Ale škodí tím všem ostatním. Jediné o co tu jde je: rovný přístup všech k co nejúplnějším informacím o chovu a zdravotním stavu plemene. Z toho potom jako chovatel můžu vycházet a na svou (v jistém parametru rizikovou) fenou nevyberu psa, jehož sourozenci měli stejný problém.

Ještě je čas

Ještě máme čas něco udělat. Ještě borderka žije. Nechci se dožít doby, kdy se bude potýkat se stejným problémem jako laekenois! Máte rádi tohle plemeno? Ano? Tak pro něj něco udělejte! Zveřejněte všechny zdravotní výsledky, i ty špatné, zakotvíte povinnost vyšetřovat štěňátka na oční onemocnění ještě u chovatele (když to zvládnou chovatelé plemen, která se prodávají za 4-5x méně peněz než borderky, tak to snad pro nikoho nemůže být problém!), udělejte pořádná pravidla ohledně páření psů a fen se zdravotním problémem (např. HD/C smí být spojen jen s HD/A, pes s jakýmkoliv očním onemocněním které není z chovu vylučující smí být spojen jen s negativním jedincem....atd). A přestaňte si pořád namlouvat, že pracovní plemeno border kolie nemůže být nemocné. To je totiž strašný nesmysl a na podobné lakování na růžovo došlo už několik jiných plemen...

A nebo dál množte a udělejte si exkurzi do světa laekenoisů, abyste věděli, jak dopadne borderka až odezní seriál Turbo a až se v plně „kráse“ projeví výsledek ignorace zdravotního stavu plemene... Dalmatinům a „Rexům“ jsme se smáli, nebylo to ovšem na místě. No a svědomitým chovatelům sežeňte obchod, kde se dá pořídit kříšťálová koule...

Hana Pisarcíková, CHS „Z Kovámy“

Dopis Hany Pisarčíkové jsme odeslali členům výboru a komisi klubu. Redakce

Ahoj,
rozhodla jsem se odpověd' na výzvu, přestože nejsem ve výboru ani v chovatelské komisi. S ohledem ke svým nulovým chovatelským zkušenostem se necítím ani povoláním osobou k přímé odpovědi paní Pisarčíkové.

Paní Pisarčíková požaduje zpřístupnění všech informací o zdravotním stavu chovných BC a zdravotním stavu jejich potomků. Tento požadavek považuji za legitimní. Myslím, že v tomto směru by se jednalo o poměrně rozsáhlý projekt s vysokými vstupními náklady na zpracování databáze zvířat. Matně si pamatuji, že v časopise Pes přítel člověka byl v minulých letech nabízen SW určený pro sledování chovných zvířat. Nevím, zda něco podobného používá nebo by mohla používat i paní Hanačíková. K předávání údajů lze donutit majitele chovných psů, ne však majitele potomků. Ne všichni mají totiž zájem na uchovnění svých zvířat. Vyšetření, která je nutné dělat až po předání novým majitelům by pravděpodobně musela být financována chovatelem (klubem?), a i tak by se nepodařilo všechna štěňata dohledat.

Navíc se jedná o citlivé, snadno zneužitelné údaje, které není rozumné volně zpřístupňovat. Při zachování pravidel etiky klubu BC by však k těmto údajům měla mít přístup i paní Pisarčíková, jako majitelka chovného psa, pravděpodobně by však musela absolvovat cestu za daty do Zlína. Musela by se také promyslet forma zpřístupnění případným zájemcům o koupi psa. Nevím, možná, že jsou tyto údaje na požádání zjistitelné od paní Hanačíkové už dnes.

V loňském roce jsem absolvovala se svou fenou oční vyšetření u MVDr. Beránka, které nedopadlo dobře. MVDr. Beránek mi poskytl velmi srozumitelný výklad o

vyšetření, měla jsem možnost se jej zeptat na všechny zkratky, které se ve výkazu o vyšetření objevily, takže mám představu o tom, co všechno se může v očích BC nalézt. Na základě jeho doporučení jsem se rozhodla neusilovat se svou fenou o uchovnění, protože by se jednalo o rizikový faktor pro celý chov BC. O postižení feny jsem informovala chovatelku. Nevím, zda by se k ní taková zpráva dostala oficiálně přes klub chovatelů BC.

Na webu chovné stanice Z kovářny není žádná informace o konkrétních postižených jedincích (nebo by je musel člověk v té spoustě dalších informací dlouho hledat), pouze nabídka, že pokud se vyskytnou u prodaného štěněte nějaké z chovu vylučující vady, tak chovatelka poskytne další štěně zdarma.

Na výkřik o množitelích mi napadá odpověď, že dr. Mendel to měl snazší, když "choval" fazole. Domnívám se naopak, že chovatel snažící se řídit pravidly genetiky a naučit se s nimi pracovat musí udělat mnoho odchovů, protože úspěšná spojení svoje rizika mohou projevit až ve třetím nebo v pátém pokolení.

A k tomu Turbovi...Všechny současné atlasy psů velmi výrazně varují běžného zájemce o psa před BC. Nepředpokládám, že by tento krátký seriál rapidně zvýšil počet zájemců o štěňata, snad jen trochu rozšířil povědomí, jak vypadá BC.

Poznámka závěrem - zdá se mi, že paní Pisarčíková napsala dopis pod dojmem konkrétního zážitku a myslím, že by byly její záměry jasnější, kdyby psala konkrétněji.

Radka Římanová

Poznámka redakce: Těch reakcí bylo více. Například L. Čečil napsal: Já osobně nejsem s chovem a okolnostmi kolem toho tak obeznámen, abych se k tomu dopisu mohl vyjádřit. Jenom mi připadá dost napadající, jako by té paní praskla žluč. S H. Pisarčíkovou jsme si vyměnili několik dopisů. V jednom z nich se například brání tomu, že jsme nemohli na jejich stránkách najít odkaz na problémy se zdravím jejich psů: „Co se týče mých stránek – na stránkách jednotlivých psů naleznete VŠE o jejich zdraví, i u těch, kde to není lichotivé, např. Kreole Black z Kovárny - HD/E - to je ten "propadák" co má každý, i když má 4 generace HD/A a sourozence HD/A... Taký Eleanor že má HD/C je uvedeno a další...“ Ve svém posledním dopise H. Pisarčíková komentovala své snahy takto: „Bude-li můj dopis platný k rozpoutání nějaké diskuse (což se už patrně stalo), tak to nebyl zahozený čas a je fajn, že se ostatní členové výboru tímto budou zabývat. Jsem velmi zvědavá, k čemu na schůzi dospějete, takže doufám, že mě budete informovat. Nechci dělat rozvraceče, ale občas je potřeba píchnout i do vosího hnízda :-).“

Co k tomu dodat? Názory členů výboru a chovatelské komise shrnul předseda klubu RNDr. M. Krejčí:

Odpověď na dopis paní Pisarčíkové

Kdyby paní Pisarčíková ve svém příspěvku napsala: "Myslím, že vím, jak by se chov border collie měl dělat lépe a mám to v chovu belgických ovčáků vyzkoušené s takovými a takovými výsledky, pojďme se o tom bavit.", byla by situace úplně jiná. Místo toho napsala příspěvek plný náznaků, katastrofických proroctví, nedořečených vět končících mnohoznačnými tečkami a přímých obvinění členů výboru z úmyslného zatajování informací důležitých pro chov. Ona sice border collie nechová a chovat nechce, ale co kdyby náhodou někdy chtěla, pak je to za současné situace pro zodpovědného chovatele něco zhola nemožného.

Vrcholem je porovnávání přístupu našeho Klubu s dřívějším přístupem KCHMPP. Pro ty z vás, kteří

začátky našeho klubu nepamatují, bych jen chtěl připomenout, že v KCHMPP byly podmínky uchovnění BC redukovány na výsledky z výstav. Získáním dvou výborných pro feny nebo tří výborných pro psy byl jedinec automaticky uchovněn. Záleželo tedy pouze na tom, zda se líbil nějakému rozhodčímu, který měl v těch dobách navíc jen velmi mlhavé představy o plemeni a často je viděl poprvé v životě. Se zdravím to nemělo společného nic ani omylem. Proto byl náš přístup, kterým bylo zavedení podle našeho soudu normálních chovatelských podmínek dbajících na zdraví, tehdy tak revoluční. V současné době má KCHMPP díky jednotným chovatelským podmínkám předepsanou také bonitaci, a pokud je mi známo, používá naší bonitační kartu, k čemuž jsme mu dali rádi souhlas. Nesnažili jsme se nikoho oslnit, nikoho trumfovat ani nikoho poučovat.

Jak probíhají bonitace v KCHMPP však nevím. Nevím ani, co si paní Pisarčíková netroufá...

Abychom se mohli ve všech těch obviněních a útocích vyznat, je třeba si nejprve uvědomit, že v chovatelství existují dva zásadně odlišné přístupy, na základě kterých klub řídí chovatelskou činnost svých členů.

První z nich se snaží mít chovatelské aktivity co nejvíce pod kontrolou a „v nejlepšího zájmu rasy a chovu“ je účinně regulovat. Myslím, že nikoho nepřekvapí, že tento přístup má své historické kořeny v německy mluvících zemích. K samotnému chovateli zaujímá nedůvěřivý přístup s presumpcí viny. Předem ho podezřívá z nehorších úmyslů a snaží se mu je překazit důmyslným systémem pravidel a kontrol. Pečlivě sleduje každý jeho krok a předepisuje mu závazně, co musí v kterém okamžiku dělat. Vrcholem tohoto přístupu jsou povinné kontroly vrhu, kdy je chovatel podroben nucené inspekční prohlídce, zda nemá doma nepořádek, zda se dobře stará o štěňata a kojící fenu, případně zda s narozenými štěňaty nedělá nějaké machinace. Když zcela pomínu téměř nulovou vypovídající hodnotu, kterou má tato kontrola (každý se na ni pochopitelně připraví a vydrží chvíli předstírat cokoli), pak mi nadále zůstává záhadou, jak tlustou hroší kůži a rozbujele sebevědomí musí člověk mít, aby se vnutil jinému chovateli (mnohdy mnohem zkušenějšímu a pečlivějšímu než je on sám) do domácnosti a takto ho v drtivé většině případů naprosto bezdůvodně kádroval. Celý tento systém je navíc postaven na zcela neopodstatněném předpokladu, že osvícený člověk ví nejlíp, jak má nebohá nedokonalá příroda fungovat. Stačí přeci několik „odborně podložených zásahů a regulací“ a poručíme větru dešti. Jenže to už tu bylo mnohokrát a jaksi to nezabírá. Chov se totiž většinou rádoby odbornými zásahy osvícených jedinců podaří úspěšně zničit. Ono je to totiž vše mnohem složitější než triviální Mendelovy zákony dědičnosti. Ty fungují skvěle na fazolích. V takovémto systému ručí de fakto za kvalitu všech štěňat klub. Chovatel může těžko za něco ručit, když se pouze pohybuje v těsném rámci vymezených mantinelů. Dalším negativním rysem tohoto přístupu je, že výbor příslušného klubu a zejména jeho poradce chovu má téměř neomezenou moc, což se většinou líbí jemu a jeho kamarádům, méně pak už ostatním členům klubu. I když všechny informace zveřejní, jsou chovatelům většinou na nic.

Druhý přístup je přesně opačný. Chovatel je v něm chápán jako zcela svéprávná osoba, která ví co dělá a je zcela na něm, jak své chovatelské úmysly realizuje. Klub pro něj zabezpečuje pouze nezbytný servis a podporu (např. krycí listy jsou vydávány dopředu bíanco podepsané) a zastřešuje jej směrem k nadřazeným organizacím a jejich službám (ČMKU, Plemenná kniha). Za kvalitu a zdraví odchovů zcela zodpovídá chovatel. Chovatel také musí dbát na dobré jméno své chovatelské stanice a na své vztahy s majiteli štěňat z jeho odchovů. Budoucí majitel musí při koupi štěněte z těchto důvodů pochopitelně pečlivě volit chovatele, a je to opět pouze jeho vůle a zkušenost, která určuje, jaké štěně a od koho si koupí. Tento volný systém je značně oblíben v anglosaských zemích, které mají dlouhou tradici v ustálených žebříčcích hodnot, v nichž dobré jméno a pověst patří mezi nejvýznamnější.

Pod záštitou ČMKU a v něm sdružených organizací se vyskytují jak kluby reprezentující tyto dva

extrémní přístupy, tak i kluby, které jsou někde mezi nimi. Mezi ty nevyhraněné patří i náš klub.

Klub BCCZ zvolil pro řízení chovu border collie kompromisní řešení. V době zakládání Klubu byla jen velmi omezená chovatelská základna (zhruba sto registrovaných border collie a kolem pětácti členů klubu) a nebylo příliš mnoho zkušeností s chovem tohoto plemene. A i ty zkušenosti které mezi chovateli byly, byly rozděleny značně nerovnoměrně. Proto byl chovatelským a bonitačním řádem zaveden režim, který normálním chovatelům poskytuje kompletní podporu od návrhu vhodných jedinců pro krytí až po jejich uchovnění při bonitaci. Zkušenosti chovatelé mohou naopak realizovat své představy o chovu poměrně svobodně a až na výjimky (např. úzká příbuzenská plemenitba) jim klub nedělá žádné potíže. Někteří chovatelé se rádi nechají vést prostřednictvím poradkyně chovu Nikol Hanačíkové, jiní si raději většinu rozhodnutí dělají sami. S oběma eventualitami řád počítá. Vzhledem ke specifickému poslání a využití border collie jako ovčáckých psů, byla ponechána možnost chovat toto plemeno i bez členství v Klubu. Víme o nechtění některých ovčáků a závodníků v agility k organizovanosti a nechceme, aby se tato nechuť stala důvodem pro chov nečistokrevných jedinců nebo psů bez průkazu původu. Na chovatele pohlíží Klub jako na důvěryhodnou osobu, kterou není třeba bezdůvodně a preventivně šikanovat. Institut kontroly vrhu byl proto ponechán pouze jako nouzové řešení, které opravňuje provést kontrolu pouze v případě oprávněného podezření, že něco s vrhem není v pořádku. Bonitace je v pojetí BCCZ zejména zdravotním opatřením. Má za úkol především omezit vliv dědičných chorob nebo chorob, u nichž je vliv dědičnosti pravděpodobný. Aby nedocházelo k deformaci plemene díky selektivnímu šlechtění na vzhled, byl silně potlačen vliv vzhledu na chovnost. Jsme si vědomi toho, že border collie jsou především pracovní psi a že budoucnost plemene je do značné míry závislá na tom, jak se nám podaří uchovat jejich instinktivní vlohy pro pasení, chuť do práce, vůli pro spolupráci s člověkem a neúnavnou tělesnou aktivitu. To vše však samozřejmě nemá bez zdraví vůbec smysl.

Klub se snaží poskytovat chovatelům všechny informace, které jsou pro jejich práci důležité a které má klub k dispozici. Pravidelně zveřejňujeme bonitační kódy všech uchovněných jedinců, z nichž je možné vyčíst podrobný popis všech vad daného jedince. Většina zkušených chovatelů nechala bonitovat i již uchovněné psy a přehled je tedy poměrně úplný. Proto bychom podchytili alespoň některé zodpovědné chovatele a shromáždili bonitační kódy i od nechovných jedinců je bonitace v případě, že nevede k uchovnění zdarma. Pro objektivnost musím uvést, že i zveřejňování bonitačních kódů a jejich vlastní definice byly svého času dost kontroverzními body a někteří chovatelé se jim bránili. Ano, nemáme údaje o psech, kteří bonitaci neprošli ať už proto, že mají nějakou vyřazující vadu nebo proto, že je majitel nechce pro chov používat. Klub nemá žádné nástroje, jak tyto údaje získat a žádné nástroje ani budovat nemíni. To, co nám radí paní Pisarčíková, a co nejspíš považuje za vrchol chovatelství, je zavedení co nejpřísnějších zdravotních omezení a převedení chovatelské činnosti klubu z její současné liberální povahy na něco velmi podobného restriktivnímu modelu německého typu, který je popsán výše. Jen tak by se totiž byl Klub schopen dostat k údajům o štěňatech a

nechovněných jedincích, které po něm ve svém příspěvku požaduje.

Druhým zdrojem informací o něž má paní Pisarčíková zájem, jsou přehledové výpisy všech vyšetření očí a DKK, které zasílají veterináři na základě smlouvy s Klubem poradkyní chovu. To jsou také jediné údaje, které má klub navíc vzhledem k datům z bonitací. Jsou zde samozřejmě i psi, kteří se pak díky výsledkům z tohoto vyšetření u bonitace neobjeví. Podle našeho názoru, který se shoduje s názorem právního poradce, není vůbec právně možné, aby Klub údaje ze soukromého placeného vyšetření psa, sám o své vůli zveřejnil. Navíc, jedná-li se o údaje, které se majitel rozhodl neuvádět, ať už z jakýchkoli důvodů, ve známost. Majitel navíc nemusí být ani členem našeho Klubu. V každém případě mi to připadá hrubé a neetické. To, že veterinární lékaři pro jednoduchost rozesílají výsledky všech vyšetření všem klubům se kterými mají podepsanou smlouvu, bez ohledu na plemeno a souhlas majitele, považuji za hrubou profesionální chybu a je jen otázkou času, kdy se někdo ozve. Ani americký registr OFA (největší registr DKK posudků na světě) údaje o pozitivních nálezech nezveřejňuje. Můžeme se pouze pokusit, a tímto to také činím, na majitele pozitivních psů apelovat v tom smyslu, aby nám své svolení ke zveřejnění dali. Stačí napsat údaje o vyšetření nechovných psů a fen poradkyní chovu a budou zveřejněny v nejbližším Borderholicu. Ze strany Klubu se nejedná ani o žádný nerovný přístup k informacím, protože je má k dispozici právě jen poradkyně chovu. Neznám je ani já a jejich zneužití ve smyslu nespravedlivé výhody proti ostatním chovatelům nehrozí. Klub skutečně zvažuje doporučit (ne nařídít, protože na to ještě není síť' patričně vybavených veterinářů dost hustá a zaběhnutá) kontrolu očí štiňat

vzhledem k vlastnosti „Go normal“ u CEA (viz můj článek v předchozích zpravodajích). V současné době jsme také v jednání s panem doktorem Beránkem o vhodných opatřeních při výskytu dědičných recesivních vad v chovu našeho rozsahu. O všechny ostatní vady, o kterých se tak mnohoznačně zmiňuje paní Pisarčíková, se podle slov pana doktora Beránka není třeba z hlediska chovu starat a jedná se spíše o jeho rozšiřující poznámky doplňující kompletnost vyšetření.

Žádnými iluzemi o zdraví border collii netrpíme. Právě proto jsme prosadili zavedení bonitace a vyžádalo si to spoustu úsilí. Také v Borderholicu vyšlo článků o zdraví mnoho a to i díky našim aktivním členům z řad veterinárních lékařů. Že není zcela uspokojena zvědavost a potřeba informací paní Pisarčíkové, to ovšem připouštím. Znovu však opakují, že klub buď tyto informace nemá, nebo je, podle svého soudu a soudu právního poradce, nemůže zveřejnit. K žádnému úmyslnému zatajování nedochází a ani docházet nemůže. Zavedení nesmyslně přísných nebo ztěžlivých realizovatelných opatření není projevem znalosti a pokrokovosti, ale spíše naopak. První neúměrně zužuje chovnou základnu, druhé pak zbytečně otravuje chovatele a staví před ně podmínky, které mohou jen těžko splnit, čímž je přímo tlačí k chovu bezpapírových jedinců. Opájí-li se někdo tím, že zavedl nejpřísnější chovné podmínky, pak je to dětinské. Nepochybuji o tom, že se máme ještě mnoho co učit. Víím, že nic nevíím je hluboká pravda a jen hlupák si myslí, že ví všechno nejlíp. U koho se však budeme učit, o tom si raději rozhodneme sami. Border collie tu byly v té podobě v jaké je známe již před více než sto lety a jsem si jist, že tu budou i po nás.

RNDr. Michal Krejčí - předseda klubu BCCCC

VÝSTAVY 2003

Ještě nás čekají:

Mezinárodní výstavy psů (MVP)

- 14.6. Praha – Petr Řehánek
- 28.6. Brno – Edith Szoltezs
- 6.9. Mladá Boleslav – Miroslav Redlickí
- 11.10. České Budějovice – Milan Krinke

Už jsou za námi:

MVP Trenčín – 25.1.2003 - rozhodčí: Milan Krinke

PSI

Třída dorostu:

N1- CARNABY FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. K. Špunarová

Třída mladých:

V1, CAJC – ANDY BLUE SVĚŽÍ VÍTR, ch. I. Šárochová, m. L. Nosová
V2 – NAHROF FOREIGN FANTASY, ch. Somer a Badior, m. D. Korosioné
V3 – BROWN FOREVER GASKO PRIM, ch. L. Svobodová, m. L. Ružičová

Mezitřída:

V1, CAC – JOCKER BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. Ing. P. Konštiak
V2, r.CAC – IDRUS BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. K. Dědičová

Třída otevřená:

Národní výstavy psů (NVP)

- 15.3. Ostrava – K. Fiszdon
- 26.7. Mladá Boleslav – Libuše Ubrová
- 20.9. Brno – Angela Kovačová

Klubová výstava psů (KV)

- 9.8. Brno – Heidi Poschacher

V1, CAC – CAIK COLY QUEEN, ch. Š. Barcalová, m. L. Nosová

Třída pracovní:

V1, CAC, CACIB – CID AKUMULÁTOR, ch. Ing. R. Loučka, m. Matzenauerová + Pišťková
V2, r.CAC, r. CACIB – BERRY BLUE FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. J. Janků

Třída šampionů:

V1, CAC – GHENT BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. Polášková + Pisarčíková

FENY

Třída dorostu:

VN1 – BAILEYS STYRIAN DREAM OF GREEN BORD, ch. L. Schlatzer + Gernot, m. C. Eichmeir
VN2 – CRAZY FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. M. Dostálová

Třída mladých:

V1, CAJC – JUDY AKUMULATOR, ch. Ing. R. Loučka, m. Fitmin a.s.
VD2 – ARIANA BLUE SVĚŽÍ VÍTR, ch. I. Šarochová, m. H. Holá
VD3 – TOSARI CZECH THIS OUT, ch. S. Carver, m. L. Svobodová
Mezitřída:
V1, CAC, CACIB, BOB – BABSÍ FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. V. Vostrá
V2, r. CAC – BAFFI MIVEKO, ch. M. Koško, m. Fitmin a.s.
V3 – DREAM OF KINTYRE DIAMOND ROSE, ch. E. Gross + K. Höpfl, m. Matzenauerová + Píšťková

VD4 – BARONESS FATRANSKÝ SEN, ch. Ing. M. Kotuláš, m. V. Kučerková
VD – ALMA OD HELFÁKU, ch. Ing. D. Plevková, m. MVDr. L. Droppová
Třída otevřená:
V1, CAC, r. CACIB – ASCHLEY CHARMING LADY OF GREEN BORDE
ch. L. Schlatzer + Gernot, m. C. Eichmeir
V2, r. CAC – GAY BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. H. Půlpánová
VD3 – ANELIM ZE SKALISTÝCH HOR, ch. + m. M. Lorková

MVP Brno – 8.2.2003 - rozhodčí: PhDr. Vladimír Mojžíš

PSI:

Třída dorostu:

VN – BUDDY JACK OF GREEN BORDERLINE, ch. L. Schlatzer, m. A. Korutschka
VN – CARNABY FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. K. Špunarová
VN – DASH OF PEPPER BLACK CHEVERS, ch. N. Hanačíková, m. O. Vykydalová

Třída mladých:

V1, CAJC – CARGO DARLEY ARABIAN, ch. V. Cápálová, m. M. Řeháková
V2 – ANDY BLUE SVĚŽÍ VÍTR, ch. I. Šarochová, m. L. Nosová
V3 – ÁRNÝ BLUE SVĚŽÍ VÍTR, ch. I. Šarochová, m. J. Štefek
V4 – BROWN DANCER GASKO PRIM, ch. L. Svobodová, m. V. Cápálová
VD – CROMM BLACK CHEVERS, ch. N. Hanačíková, m. P. Zemánek + A. Opálková

Mezitřída:

V1, CAC, r. CACIB – IDRUS BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. K. Dědičová
V2, r. CAC – ARMANDO LUSIKA, ch. S. Balogová, m. M. Pachtová

Třída otevřená:

V1, CAC, CACIB, BOB – BORDERLINE COUNTRY TYPHOON, ch. H. Poschacher, m. E. Dorer
V2, r. CAC – WENDEVICK ZEPHYR, ch. M.-L. Driessens, m. Š. a. J. Vajcovi
V3 – BERRY BLUE FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. J. Janků
V4 – BATTOS OD STŘÍBŘECKÝCH RYBNÍKŮ, ch. J. Hutter, m. E. Koliandrová
V – CAICK COLY QUEEN, ch. Š. Barcalová, m. L. Nosová
VD – OROUK HRDLIČKA, ch. Ch. Duha, m. E. Adami

Třída pracovní:

V1, CAC – Ch. CID AKUMULATOR, ch. Ing. R. Loučka, m. I. Matzenauerová + R. Píšťková
V2, r. CAC – RAJAHILEN JYMY, ch. P. Ranta, m. A. Grygarová + P. Ranta

Třída šampionů:

V1, CAC – Ch. GHENT BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. M. Polášková + H. Pisarčíková

FENY:

Třída dorostu:

VN – BAILEYS STYRIAN DREAM OF GREEN B., ch. L. Schlatzer, m. C. Eichmeir
VN – DAY BY DAY BLACK CHEVERS, ch. N. Hanačíková, m. H. Toboláková
VN – DESTINY GIRL BLACK CHEVERS, ch. N. Hanačíková, m. K. Šulcová

Třída mladých:

V1, CAJC – BEAUTY BROWN GASKO PRIM, ch. L. Svobodová, m. R. Varhanová
V2 – AISA SVĚŽÍ VÍTR, ch. I. Šarochová, m. K. Navrátil
V3 – ROXANA VOM SKUDDENHOF, ch. B. Mayer, m. A. Grygarová
V4 – JUDY AKUMULATOR, ch. Ing. R. Loučka, m. Fitmin a.s.

V – CARRERA RAPID BLACK CHEVERS, ch. N. Hanačíková, m. Z. Šusterová
VD – ATHENA SYNTHESIA, ch. M. Dostálová, m. H. Hlušítková

Mezitřída:

V1, CAC, CACIB – BABSÍ FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. V. Vostrá
V2, r. CAC – HENRIET CZECHMATE, ch. F. Novák, m. M. Švarcová
V3 – TOSARI CZECH THIS OUT, ch. S. Carrer, m. L. Svobodová
VD – ADELAIDE CZECH HIGHLAND, ch. J. Doležán, m. J. Horský
VD – DIAMOND ROSE DREAM OF KINTYRE, ch. E. Gross a K. Höpfl, m. I. Matzenauerová + R. Píšťková
VD – IDEA AKUMULATOR, ch. Ing. R. Loučka, m. R. Šanovcová

Třída otevřená:

V1, CAC, r. CACIB – GAY BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. H. Půlpánová
V2, r. CAC – CHEYLLA BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. R. Dočekalová
V3 – CASSY BLUE ENERGIZER, ch. T. Pecold, m. M. Šimčíková
V4 – ANELIM ZE SKALISTÝCH HOR, ch. + m. M. Lorková
V – ASCHLEY CHARMING LADY OF GREEN B., ch. L. Schlatzer, m. C. Eichmeir
V – BARA DARLEY ARABIAN, ch. V. Cápálová, m. K. Jelínek
V – FERINE BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. V. Cápálová

VD – ARMINA OD HELFÁKU, ch. Ing. D. Plevková, m. L. Buchta

Třída pracovní:

NV Ostrava – 15.3.2003 - rozhodčí: Katarzyna Fiszdon – Polsko

PSI:

Třída mladých:

V1, CAJC – BROWN DANCER GASKO PRIM, ch. L.

Svobodová, m. V. Cápálová

V2 – ANDY BLUE SVĚŽÍ VÍTR, ch. I. Šaročová, m. L. Nosová

V3 – ARTUR BORDER TOWN, ch. Ing. J. Richter, m. M. Lovaszová

V4 – ALF BORDER TOWN, ch. Ing. J. Richter, m. I. Kochová

V – ÁRNY BLUE SVĚŽÍ VÍTR, ch. + m. I. Šaročová

V – CARNABY FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. K. Špunarová

V – CRISPY FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. I. Šaročová

VD – BOON AYKY, ch. Ing. I. Bartek, m. M. Binarová

Třída otevřená:

V1, CAC, NV, BOB – CAICK COLY QUEEN, ch. Š. Barcalová, m. L. Nosová

Třída pracovní:

V1, CAC – IDRUS BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. K. Dědičová

V2 – CID AKUMULATOR, ch. Ing. R. Loučka, m. I. Matzenauerová a R. Pišťková

VD3 – CHAIN BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. A. Borovičková

FENY:

Třída dorostu:

VN1 – DESTINY GIRL BLACK CHEVERS, ch. N.

Hanačíková, m. K. Šulcová

Třída mladých:

V1, CAJC – DYNA MÍVEKO, ch. M. Koško, m. Fitmin a.s.

V1, CAC – ARINA Z ČESALKY, ch. J. Hejduk, m. S. Balogová

V2 – AISA SVĚŽÍ VÍTR, ch. I. Šaročová, m. K.

Navrátil

V3 – CORY FAITH BLACK CHEVERS, ch. N.

Hanačíková, m. M. Topinková a Houtová

V4 – CAROLANS CREAM BLACK CHEVERS, ch. N.

Hanačíková, m. A. Peterková

V – CRAZY FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. M.

Dostálová

V – KAITAKE BOHEMIA ALKÉ, ch. A. Grygarová, m. J. Pechová

V – CARETA CRAZY BLACK CHEVERS, ch. N.

Hanačíková, m. L. Barnová

V – CITCHI DARLEY ARABIAN, ch. V. Cápálová, m.

A. Kynclová

VD – CESSEMI DARLEY ARABIAN, ch. V. Cápálová,

m. J. Fridrichová

VD – ARLETA SVĚŽÍ VÍTR, ch. I. Šaročová, m. M.

Králová

Mezitřída:

V1, CAC, NV – BABSÍ FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. V. Vostrá

V2 – TOSARI CZECH THIS OUT, ch. S. Carver, m. L. Svobodová

V3 – ANGE WHITE PACE GASKO PRIM, ch. L.

Svobodová, m. B. Šimek

Třída otevřená:

V1, CAC – FERINE BOHEMIA ALKÉ, ch. A.

Grygarová, m. V. Cápálová

Třída pracovní:

V1, CAC – DREAM OF KINTYRE DIAMOND ROSE, ch. E. Gross a K. Höpfl, m. I. Matzenauerová a R.

Pišťková

NV Nitra -22.03.2003 - rozhodčí: Ridarčíková Gabriela - SK

PSI

Třída mladých:

V1, CAJC - CARNABY FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. K. Špunarová

V2 - ANDY BLUE SVĚŽÍ VÍTR, ch. I. Šaročová, m. L. Nosová

V3- BROWN FOREVER GASKO PRIM, ch. L. Svobodová, m. L. Ružičová

Třída střední:

V1, CAC - JOCKER BOHEMIA ALKÉ, ch. A.

Grygarová, m. Ing. P. Konštiak

V2, r.CAC - BERRY BLUE FOXY FOX, ch. H.

Půlpánová, m. J. Janků

Třída otevřená:

V1, CAC, BOB - BORDERLINE COUNTRY

TYPHOON, ch. H. Poschacher, m.E.Dorer

V2, r. CAC- CAICK COLY QUEEN, ch.Š. Barcalová, m. L. Nosová

Třída pracovní:

V1, CAC - IDRUS BOHEMIA ALKÉ, ch.A. Grygarová, m. K. Dědičová

V2, r.CAC - RAJAHILEN JYMY, ch. P. Ranta, m. A. Grygarová

Třída šampionů:

V1, CAC - GHENT BOHEMIA ALKÉ, ch. A.

Grygarová, m. H. Píсарčíková + M. Polašková

FENY

Třída mladých:

V1, CAJC - BAILEYS STYRIAN DREAM OF GREEN

B., ch. L.Schlätzer+ Gernot, m.C. Eichmeir

Třída střední:

V1, CAC- BABSÍ FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, m. V. Vostrá

V2, r. CAC - TOSARI CZECH THIS OUT, ch.S. Carver, m. L. Svobodová

Třída otevřená:

V1, CAC - ASHLEY CHARMING OF GREEN B.,ch.

L.Schlätzer + Gernot, m. C. Eichmeir

V2, r.CAC – WONDER OF KATE'S SAM VOM

BEUTENHOF, ch. I. Mössner, m. N. Hanačíková

V3 - ALLISSON AT ROCKFLOWER, ch. E.Radványi, m. A. Hájdók

MVP České Budějovice - 26. 4. 2003, rozhodčí: Libuše Ubrová**PSI****tř. mladých**

V1, CAJC - CRAZY BLACK GASKO PRIM, ch:
L.Svobodová, maj. R.Volf

mezitřída

VD2 - ARGO OD HELFÁKU, ch.+ maj. D. Plevková
V1, CAC - ARMANDO LUSIKA, ch. S. Balogová, maj.
M. Pachtová

tř. otevřená

VD3 - BALÓS OD STRÍBŘECKÝCH RYBNÍKU, ch.
J.Hutter, maj. Ing. F. Lejčar
V2, r. CAC - Jch. IDRUS BOHEMIA ALKĚ, ch. A.
Grygarová, maj. K. Dědičová
V1, CAC, CACIB - Jch. WENDEVICK ZEPHYR, ch.
M.- L.Driessens, maj. J. a Š.Vajcovi

tř. šampionů

V1, CAC, r. CACIB - CH. ADAM FOXY FOX, ch. H.
Půlpánová, maj. R.Košťálová

FENY**tř. dorostu**

VN2 - BLACK ROSE LUSIKA, ch. S.Balogová, maj.
M.Krejčová

VN1 - BONNIE LUSIKA, ch. + maj. S.Balogová

tř. mladých

VD - ALBA OKŘEŠICKÁ PERLA, ch. M. Neumanová,
maj. P. Čížková

V4 - BAILEYS STYRIAN DREAM OF GREEN BORD.,
ch. E. Schlatzer, maj. C. Eichmeir

V1, CAC - CORY FAITH BLACK CHEVERS, ch. N.
Hanačíková, maj. M. Topinková

V3 - CRAZY FOXY FOX, ch. H. Půlpánová, maj. M.
Dostálová

V2, r. CAC - DASH'N BEAUTY BLACK CHEVERS,
ch. N. Hanačíková, maj. E. Suttnerová

mezitřída

V2, r. CAC, r. CACIB - HENRIET CZECHMATE, ch.
F. Novák, maj. M. Švarcová

V1, CAC, CACIB, BOB - Jch. BABSÍ FOXY FOX, ch.
H. Půlpánová, maj. V. Vostrá

V3 - Jch. TOSARI CZECH THIS OUT, ch. S. Carver,
maj. L. Svobodová

tř. otevřená

V1, CAC - ASHLEY CHARMING LADY OF GREEN
BORD., ch. L. Schlatzer, maj. C. Eichmeir

Borderka ve filmu a jeho důsledky**Chov a výběr nových majitelů štěňat**

Border collie se čím dál častěji začíná uplatňovat ve filmech či reklamách, a to jak zahraničních, tak i tuzemských. Vzpomeňme například „Dárečka“ v českém seriálu „Ranč u zelené sedmy“, hrajícího voříška, či v reklamě na jednoho nejmenovaného operátora mobilních sítí. Ze zahraničních určitě dobře znáte nedávno propagovaný italský seriál „Turbo“ či úžasnou pohádku „Prasátko Babe“. Na jednu stranu je pozitivní, že border collie se dostává do povědomí lidí, na druhou stranu je třeba si však položit otázku, zda právě tato reklama je ta pravá, kterou BC potřebuje. Jediný film, který snad vystihuje podstatu plemene je ona výše zmiňovaná australská pohádka o prasátku Babe učícím se od border collie pást ovečky. Ačkoli se jedná o pohádku se vším všudy, pouze zde najdeme práci psů tak, jak je jim vlastní. Ostatní filmy bych já osobně nezařadila mezi ty, které propagují borderky v tom správném světle. Hlídkající Dáreček u boudy na dvorku, či Turbo stále jezdící v autě určitě moc o plemeni nevypovídají. Ano, můžete namítnout, že oni vlastně nehrají borderky, že ve filmu jsou voříšky se vším všudy, ovšem divák u televizní obrazovky to tak nevidí. Pes se mu líbí, nalistuje atlas plemen a už si jede pro svého nového kamaráda Turba. Proč tohle vlastně všechno píší?

V roce 2002 se nám rozrostl počet vrhů (ostatně jako každý rok je zaznamenán nárůst), nicméně se začíná projevovat nasycenost trhu (respektive nabídka začíná převyšovat poptávku). V poslední době se začínají vyskytovat inzeráty typu – „poříd'te si psa Turbo, vyřeší všechny Vaše problémy“, což opravdu plemeni nesvědčí.

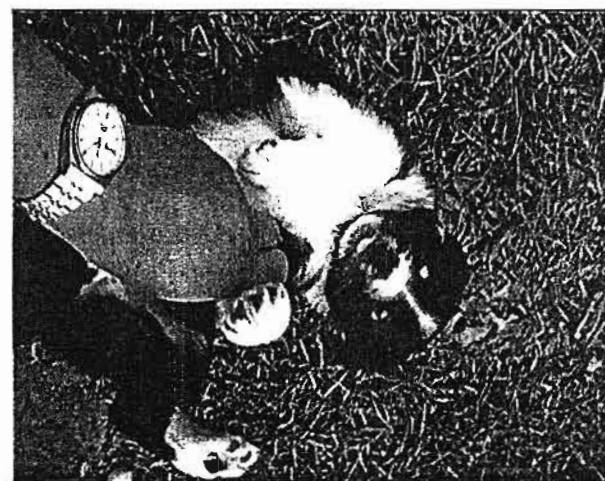
Ano, pravda je ta, že každé plemeno potřebuje reklamu, ale nemyslím si, že právě komerční film typu Turbo. Je ten pravý. Umění mít dobrý chov, odchovávat zdravá a kvalitní štěňata, to není jen uchovnit fenu a při prvním hárání po bonitaci jet kryt s očekáváním výdělku na prodej štěňat. Chce to dobře vědět a zvážit, proč chci kryt zrovna tím a tím psem, zda je skutečně vhodný pro mou fenu (a to jak z hlediska zdravotního, povahového, i exteriérového), zda je vhodná doba na krytí feny (její věk, momentální zdraví, Vaše vyčerpání v zaměstnání, dostatek Vašeho času pro starosti okolo štěňat) a také je důležité zhodnotit situaci, zda opravdu máte či budete mít dostatek zájemců o štěňátka (a to prosím je důležité – zájemců, kteří ví, co si chtějí pořídit a ví, jaké nároky se na ně budou požadovat!). Výběr nového majitele je stejně tak důležitý jako výběr vhodného psa pro fenku. Je jasné, že do lidí nikdy nevidíte, ale platí jedno staré české pořekadlo: „Dvakrát měř a jednou řež“, které v tomto případě platí doslova, vždyť rozhodujete o osudu štěněte na celý jeho život. Nový majitel má většinou možnost si vybrat své štěně, Vy však máte lepší možnost - svým štěňátkům vybrat správného majitele.

Myslím, že jsme rozumní lidé a chceme, aby border collie zůstala tím plemenem, jakým je. Proto Vás prosím, zvažujte komu štěně prodáváte, zda je skutečně tím správným pro štěně, borderka je především pracovní pes a pracovním zůstane, ale ať už dělá jakékoli zaměstnání, hlavně ať není jen tím „pěkným psem“ z reklamy.

Nikol Hanačíková

Testy štěňat

V několika mých předchozích příspěvcích jsem se opakovaně pozastavoval nad tím, že si mnozí lidé, kteří se mnohdy tváří jako zasvěcení odborníci a chovatelé, vybírají štěňata většinou pouze podle vzhledu a jen povrchního dojmu. Nejčastěji hraje roli barva srsti a tvar irského vzoru. Dost často má velmi významnou váhu i cena štěněte, ačkoli to už je naprostý nesmysl. V porovnání s penězi a především časem a úsilím, které do svého psího kamaráda vrazíte za dobu jeho dalšího života, je počáteční investice do jeho nákupu naprosto zanedbatelná. O to nepochopitelnější je, když vidíte zkušeného reprezentanta v agility, jenž si „výhodně“ pořídí odrostlejší štěně, které má na první pohled tak nepřírodně strmé úhlení zadních končetin, že i divně chodí. Co z něj může vyrůst a kam se poděje veškeré úsilí spojené s jeho výcvikem je nabilédni. Základní strukturální prohlídka štěněte před jeho koupí by měla být naprostou samozřejmostí a nebudeme se jí v tomto článku zabývat. Stejně důležitá jako fyzické zdraví je totiž i povaha a

schopnosti kupovaného štěněte. Musím přiznat, že jsem byl zpočátku k testování štěňat ve věku sedmi až osmi týdnů značně skeptický. Pak jsem si ale koupil knihu Agility Fun The Hobday Way a v jejím prvním díle Agility Training For Puppies jsem v úvodní kapitole našel odpověď na pochybnosti, které ve mně hlodaly. Ruth Hobday je velmi zkušená anglická cvičitelka agility a mnozí z vás znají její předchozí deset let starou knihu Agility is Fun, nebo její instruktážní videa. Protože je její zkušenost velmi poučná, přeložil jsem pro vás volně ukázkou z její knihy týkající se testování. Mluví se zde pouze o agility, ale to co platí z hlediska povahy o agility, platí stejně i pro pasení. Tam se však přidává i otázka, kolik instinktu pro pasení dané štěně podědilo. U štěňat s velmi silným instinktem je možné často pozorovat charakteristické chování už ve věku sedmi až osmi týdnů, což je i doba vhodná pro testování. Často se však instinktivní vlohy projeví až mnohem později. Proto nebyl instinkt zahrnut do testů modifikovaných pro border collie, které jsou uvedeny dále.

Ruth Hobday: Temperament

Temperament je pro psa, se kterým chceme dělat agility, velmi důležitý. Příliš dominantní štěně bývá obtížné vycvičit, ačkoli poté, co mu vysvětlíme, kdo je ve smečce pánem, se s ním dá nějak vyjít. Velmi submisivní pes je také obtížně vycvičitelný. Většinou si vytvoří svůj soubor strachů a jejich spouštěčů a je proto třeba s ním zacházet velmi opatrně. Hodně nezávislé štěně také není příliš slibné pro agilní výcvik, protože agility vyžaduje okamžitou reakci na povely pána a není zde čas pro to, aby si pes rozmyslel, zda má majitele poslechnout nebo ne. Jak si tedy vybrat štěně z vrhu? Jednou z možností je použít talentové testy štěňat.

Moje fenka Heidi měla v průběhu svého života dva vrhy, vždy po sedmi štěňatech. K testům štěňat jsem měla vždy velmi skeptický přístup, ale nechala jsem otestovat Heidin první vrh jen z čisté zvědavosti. Testování na mě neudělalo vůbec žádný dojem a nijak neovlivnilo můj tehdejší výběr. Výsledky testů jsem si ale z několika důvodů nechala. Vybrala jsem jsem si tehdy z vrhu Susie, která přesto že ji mám velmi ráda, nikdy nebude špičkový agilní závodník. Když měla Heidi v červnu roku 1991 štěňata podruhé, stála jsem znovu před otázkou, které z nich si vybrat. Po mnoha váháních jsem se rozhodla ponechat si dvě, což bylo něco, co jsem vždy každému silně nedoporučovala. Dvě štěňata ze stejného vrhu se často navzájem více na sebe, než na svého

majitele. Proč jsem se tedy rozhodla ponechat si dvě? Bylo to kvůli testům štěňat.

Ze sedmi štěňátek, které Heidi měla, byly dvě fenky a pět pejsků. Dva psi byli zbarvení sable s bílým irským vzorem a zbytek štěňat byl trikolorní. Všechna byla nádherná, ale zhruba v době, kdy dosáhla věku šesti týdnů jsem se více méně rozhodla ponechat si sable psa. Zdál se být ve všem výjimečný. První se narodil a zdálo se, že všechno dělá a učí se jako první. Obě fenky byly rozkošné, ale ničím nevynikaly. Jedna měla dokonce modré oko a mně se psi z různobarevnými očima nelíbí. Proto jsem o ní zpočátku neuvažovala ani omylem. Kolem již vzpomínaných šesti týdnů věku se však začínaly projevovat charaktery jednotlivých štěňat a já začala váhat.

Jedno z mých štěňat chtěla i paní Angela Curtis, která se velmi zabývala testováním štěňat. Proto jsem jí, když se přišla podívat na štěňata, ukázala i výsledky testů předchozího vrhu. Štěňata byla identifikována pouze jejich znaky při narození, a tak Angela neměla vůbec ponětí o tom, kteří psi z nich vlastně vyrostli. Požádala jsem ji, aby se pokusila pouze podle výsledků testů vybrat štěně, ze kterého se stal nejlepší agilní pes. Bez sebemenšího zaváhání zvolila „Tečku na uchu“. Tento pes skutečně v dospělosti vyrostl v závodníka s „touhou běžet rychle“, stejnou jako měla Heidi a kterou jsem hledala u svých

štěňat. (Tenkrát jsem si ho ale bohužel nevybrala.) Poté jsem ukázala do výsledků na štěně označené „Poloviční límeček“. Angela se podívala na výsledky a řekla: „patrně hodně tvrdohlavý“. To štěně byla má Susie a daná charakteristika ji plně vystihovala. Začalo ve mně klíčit přesvědčení, že testování štěňat není tak úplně špatný nápad.

Příští týden přišla Angela s přítelkyní, která provedla testy, protože musí být dělány osobou, která nikdy se štěňaty nepřišla do styku. Během týdne, který uběhl do testů jsem si dělala pár drobných pokusů sama pro sebe. Tehdy také začala modrooká fenka svou kampaň. Během pokusů jsem si všimla, že toto malé štěně je ve svých reakcích mnohem

Podmínky testování

Zpočátku jsem prováděl testy podle nemodifikovaného Volhardova testu. Ten byl však vyvinut pro labradorské retrievery. Některé testy (citlivost na bolestivý dotek) nebyly pro border collie vhodné vůbec, jiné (dominance) měly nevhodné pořadí. Po zhruba třech provedených testech kompletních vrhů jsem proto celou proceduru mírně modifikoval. Zde jsou tedy některé zásady a doporučení pro ty z vás, kteří by chtěli testování zkusit:

Testování **MUSÍ** provádět osoba (případně s asistentem), kterou štěňata neznají a se kterou (se kterými) se nejlépe ještě vůbec nikdy nesetkaly. Testování navíc musí probíhat v uzavřené místnosti, pokud možno chráněné před nežádoucími podněty z vnějšího světa. Po přinesení štěněte do místnosti je vhodné mu dát příležitost seznámit se s novým prostředím. Jinak se téměř vždy dostaví přeskoková reakce a štěně místo testování věnuje přehnanou pozornost očichávání okolí. Minuta až dvě na průzkum nového prostředí většinou přeskokovou reakci eliminuje. Štěně je třeba hodnotit s ohledem na podmínky a dobu provádění testů. Ohled je třeba brát i na pohlaví štěněte. Ukazuje se, že fenky border collie se vyvíjejí rychleji a zvládají ve věku testování (7-8 týdnů) celou proceduru mnohem lépe než psi, kteří jsou mnohem bojácnější a dochází tak u nich ke zkreslení výsledků. Interpretace výsledků ukazuje jen směr, kterým se bude vývoj štěněte nejpravděpodobněji ubírat, ale vše pochopitelně závisí také silně na jeho budoucím majiteli. I dominantního psa nevhodným zacházením zlomíte na třesoucí se trosku a naopak málo sebevědomé štěně může vyrůst ve spolehlivého a světem protřelého jedince. Navíc, štěňata v testech málokdy dopadají tak, že vyjdou jen výsledky shodné klasifikace, které by pejska jednoznačně zařadily.

Ještě mnoho práce zbývá udělat pro lepší interpretaci testů pro potřeby chovatelů border collie. Zejména s ohledem na jejich vhodnost pro různé druhy pracovního uplatnění.

rychlejší než její sourozenci. Nadále se mi nelíbilo její modré oko, ale začala jsem se zabývat myšlenkou, že si ji ponechám, přestože mým favoritem byl nadále sable pes. Ani nevím, kdy mě napadlo ponechat si oba. Začala jsem sama sebe přesvědčovat, že to není úplně šílený nápad. Nakonec jsem se rozhodla počkat, jak dopadnou testy.

Použily jsme známé Volhardovy testy, které je nejlépe provádět čtyřicátý devátý den života štěňat. Tehdy již totiž mají plně vyvinuty všechny smyslové orgány. Štěně dědí od svých rodičů jisté tendence v chování a charakteristické povahové vlastnosti. Ty pak mohou značně ovlivnit jeho další výcvik. Účelem testování štěňat je tyto tendence a vlastnosti odhadnout a budoucí výcvik štěněte jim přizpůsobit.

Všechna Heidina štěňata se vypořádala s testy skvěle, ale modrooká fenka byla bez jakýchkoli pochybností nejlépeší. A tak jsem se rozhodla. Nechala jsem si dvě. Psa jsem pojmenovala Tarka a malou modroočku Zany. Nikdy jsem svého rozhodnutí nelitovala, i když jsem jim občas říkala „Dvojitá pohroma“. Protože jsem si byla vědoma potenciálního nebezpečí silné vazby dvou sourozenců, vodila jsem je až do věku šesti měsíců na procházky vždy odděleně. Díky tomu jsem se vyhnula všem problémům. Oba se mají velmi rádi, často si spolu hrají a je zajímavé sledovat, jak jsou různí.

Konec překladu

Pro to je ale nezbytné mít mnohem víc srovnávacího materiálu. Přeji vám při testování hodně příjemné zábavy a doufám, že se v budoucnu rozvine i výměna zkušeností a hodnocení výsledků testů mezi našimi členy. Já sám jsem si svoji mladší fenku Genie Akumulátor vybral na základě výsledků testů. Je pravda, že testy tehdy pouze potvrdily moji intuitivní volbu, ale ve hře byla ještě jedna fenka. Genie však byla kompletně „trojkový“ pes (viz dále Obecná interpretace výsledků) a nebylo co řešit. Ani já jsem, stejně jako Ruth Hobday, svého rozhodnutí nikdy nelitoval a mám pocit, že Genie je pro mě pes označovaný jako „once in the lifetime – jeden za život“.

RNDr. Michal Krejčí

Talentové testy štěňat

(Modifikovaný Volhardův test)

Jméno:

Chovatelská stanice:

Pohlaví:

Tetovací číslo:

Datum narození:

Datum testu:

TEST	ÚČEL	HODNOCENÍ
<p><u>Zájem o člověka:</u></p> <p>Snažte se přilákat štěně ze vzdálenosti jednoho až dvou metrů tím, že si sednete na bobek a případně mírně zatleskáte. Štěně musíte k sobě lákat směrem od místa, kudy bylo do místnosti původně přineseno.</p>	<p>Zjistit schopnost štěněte socializovat se. Tato schopnost závisí v převážné míře na zájmu štěněte o lidi a jeho důvěře k nim.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochotně přijde se zvednutým ocáskem, skáče na člověka, případně ho kouše do rukou. 2. Ochotně přijde se zvednutým ocáskem, hrabe tlapkou na člověka, líže mu ruce. 3. Ochotně přijde se zvednutým ocáskem. 4. Ochotně přijde s ocáskem dolů. 5. Přijde neochotně, s ocáskem dolů nebo staženým mezi nohama. 6. Nepřijde, případně se schovává.
<p><u>Následování:</u></p> <p>Testující si stoupne a odchází normálním krokem směrem od štěněte. Ubezpečte se, zda vás štěně skutečně vidí odcházet a není zaujato něčím jiným.</p>	<p>Stupeň zájmu o následování člověka. Čím míň má ochotu následovat, tím je nezávislejší.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochotně následuje se zvednutým ocáskem, přijde až pod nohy a snaží se do nich kousnout. 2. Ochotně následuje se zvednutým ocáskem, přijde až pod nohy. 3. Ochotně následuje se zvednutým ocáskem. 4. Ochotně následuje s ocáskem dolů. 5. Neochotně následuje s ocáskem dolů. 6. Nenásleduje, nebo odejde pryč.
<p><u>Reakce na omezení svobody:</u></p> <p>Přiklekněte ke štěněti a mírně (!!!) ho převalte na záda. Přidržujte jej v této pozici po 30 vteřin.</p>	<p>Sklon štěněte k dominanci nebo submisivitě. Schopnost štěněte snášet stres vyvolaný sociální nebo fyzickou dominancí.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vehementně se brání, zmítá se, kouše. 2. Vehementně se brání, zmítá se. 3. Je klidné nebo se brání, občas se pokusí o kontakt očima. 4. Brání se a pak se uklidní bez pokusu o kontakt očima. 5. Nebrání se. 6. Nebrání se a vyhýbá se kontaktu očima.
<p><u>Sociální dominance:</u></p> <p>Postavte štěně, přiklekněte k němu z boku a jemně ho hladte po hřbetě, dokud se nezačne projevovat jedním z uvedených způsobů.</p>	<p>Míra přijetí sociální dominance. Štěně se může snažit samo dominovat vyskakováním a kousáním, nebo se může projevit jeho nezávislost tím, že od testujícího odejde.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vyskakuje, hrabe tlapkami, mírně vrčí. 2. Vyskakuje, hrabe tlapkami. 3. Mazlí se s testujícím a snaží se mu olíznout nos nebo tvář. 4. Mazlí se, líže mu ruce. 5. Ukazuje břicho, líže mu ruce. 6. Odejde a nevrátí se.

<u>TEST</u>	<u>ÚČEL</u>	<u>HODNOCENÍ</u>
<p><u>Přinášení:</u></p> <p>Připravte si velký list papíru (např. z novin). Přiklekněte z boku ke štěněti a upoutejte jeho pozornost tím, že papír hlasitě zmačkáte do koule. Hod'te kouli na vzdálenost 1 až 2 metry před štěně.</p>	<p>Testuje se stupeň ochoty pracovat s člověkem. Existuje vysoká korelace mezi ochotou přinášet a úspěšností psů v obedienci nebo agility. Pro pasení zatím neexistují reprezentativní data.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Běží za objektem, zvedne ho a uteče s ním pryč. 2. Běží za objektem, zůstane nad ním stát, nepřinese ho. 3. Běží za objektem a vrátí se s ním k testujícímu. 4. Běží za objektem a vrátí se k testujícímu bez něj. 5. Rozeběhne se za objektem, ale ztratí o něj zájem. 6. Neběží za objektem.
<p><u>Citlivost na hluk:</u></p> <p>Umístěte štěně do středu místnosti. Způsobte výrazný hluk nejlépe kovovými předměty (intenzivní chřestění svazkem klíčů nebo dva údery kovovou lžicí na dno pánve).</p>	<p>Stupeň citlivosti na hluk (test hluchoty). Schopnost štěně vyrovnat se s neznámým nepříjemným podnětem.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poslouchá, lokalizuje zvuk, jde směrem ke zdroji hluku a štěká. 2. Poslouchá, lokalizuje zvuk, zůstane na místě a štěká.. 3. Poslouchá, lokalizuje zvuk, jde zvědavě ke zdroji hluku. 4. Poslouchá, lokalizuje zvuk. 5. Přikrčí se, otočí se, nebo se schová. 6. Ignoruje zvuk a nejeví žádný zájem.
<p><u>Reakce na zrakové podněty:</u></p> <p>Umístěte štěně do středu místnosti . Přivažte velký ručník nebo hadr na tenký provázek a táhněte jej šikubavě přes místnost asi půl metru před štěnětem.</p>	<p>Schopnost rozumné reakce na neznámý objekt.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sleduje objekt a snaží se do něj kousnout. 2. Sleduje objekt a štěká se zdviženým ocáskem. 3. Sleduje objekt se zájmem a snaží se ho prozkoumat. 4. Sleduje objekt a štěká s ocáskem staženým mezi nohy. 5. Uteče, schovává se.
<p><u>Reakce na zvednutí</u></p> <p>Ohněte se a zvedněte štěně oběma rukama těsně nad zem tak, že mu pod bříškem propletete prsty dlaněmi nahoru. Držte ho v této pozici asi 30 vteřin.</p>	<p>Způsob přijetí projevů dominance bez možnosti je ovlivnit.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vehementně se brání, kouše, vrčí. 2. Vehementně se brání. 3. Nebrání se, je uvolněné. 4. Brání se, pak se uklidní a líže ruce. 5. Nebrání se, líže ruce. 6. Nebrání se, ztuhne.

Testovali:

Obecná interpretace výsledků testů štěňat

Většinou 1

Extrémně dominantní, agresivní štěně, které není obtížné vyprovokovat ke kousnutí. Vzhledem k dominantní povaze nebude ochotné se podřízovat svému majiteli. Vyžaduje velmi zkušeného člověka. U border collíi se tato povaha prakticky nevyskytuje.

Většinou 2

Dominantní, sebevědomé štěně. Dá se vyprovokovat ke kousnutí, ale podřídí se pevnému, cílevědomému a zkušenému vedení. Není to pes pro nerozhodného člověka nebo začátečníka. Vyžaduje vždy rychlou a důslednou reakci. Při správném vedení z něj může být výborný pracovní pes, vhodný do rodiny bez malých dětí.

Většinou 3

Společenské, zvědavé a přátelské štěně, které je schopno výtečně zvládnout situace, na které bude výcvikem připraveno. Je velmi přizpůsobivé a je schopno se pod správným vedením vyrovnat s rozmanitými typy prostředí. Není zcela vhodné do rodiny s malými dětmi nebo pro starší, usdlé majitele, protože bude velmi aktivní.

Většinou 4

Snadno ovladatelné a přizpůsobivé štěně, které se díky submisivní povaze bude ve svém životě velmi spoléhat na svého pána. Bude snadno vycvičitelné a spolehlivé. Není tak společenské jako štěně s převažujícím výsledkem 3, ale má jemnou a oddanou povahu. Vhodné do rodin s dětmi.

Většinou 5

Velmi submisivní štěně postrádající sebevědomí. Bude velmi závislé na svém majiteli a bude vyžadovat jeho pravidelnou společnost. Při nesprávné výchově se může stát velmi nesmělým a bojácným psem. Z těchto důvodů se mu bude nejlépe dařit ve stereotypním klidném prostředí s trpělivým majitelem, bez přehnaných požadavků na jeho výkon. Vhodné ke starším, usazeným majitelům.

Většinou 6

Velmi nezávislé štěně nezajímající se o lidi. Vyrostle ve psa, který nebude přátelský k lidem a nebude ani potřebovat lidskou společnost. S výjimkou určitých plemen (basenji, někteří honiči a některá severská plemena) se takováto štěňata vyskytují jen skutečně vzácně a jsou pro většinu aktivit se psy naprosto nevhodná.

PRÁCE A SPORT

Plán akcí v pasení 2003 (fotografie jsou z loňského školení v Langenlois u manželů Klafflových)

7.-8.6. Langenlois - Rakousko, školitelé W. a I. Klaffl
21.-22.6. Langenlois, International trial, rozhodčí J. Easton
5.-6.7. Lípa u Zlína, školitel a rozhodčí M. Hrdlička, ZVOP
6.-7.9. Nečtiny, rozhodčí V. Brunclíková, ZVOP, ZPOPI, ZPOP2 (dvoukolová soutěž)
14.9. Lhůta, rozhodčí R. Loučka, ZVOP, ZPOPI

27.9. Sobotka "O pohár Agrochovu Sobotka", rozhodčí I. Klaffl, ZPOP2, ZPOP3, ZVOP, ZPOPI
18.-19.10. Žďár n. S., rozhodčí J. Zadrobilek + ZVOP, ZPOPI, ZPOP2 (dvoukolová soutěž).

Příhlášky a informace: R. Loučka, 608552218, loucka@fitmin.cz

Příprava Mistrovství světa FCI v agility 2003 ve francouzském Liévinu

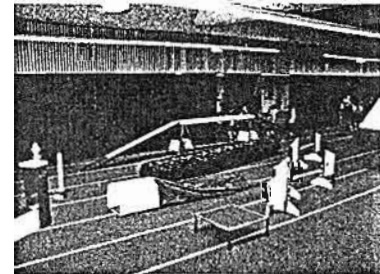
Ve dnech 15. a 16. března se v městečku Liévin na severu Francie konala pravidelná schůze Komise pro agility FCI, které jsem se zúčastnil jako delegát České republiky. Hlavním bodem programu byla příprava letošního Mistrovství světa a vyřešení několika sporných bodů reglementu dotýkajících se MS, zejména pak otázka počtu týmů, které vytvářejí družstvo a případné škrtnání nejhoršího výsledku. Cesta do Liévinu trvala z Prahy dlouhých jedenáct hodin svižné jízdy s přestávkami pouze na tankování.

První den jednání Komise proběhl přímo v Liévinu a jeho součástí byla prohlídka sportovní atletické haly, kde se bude soutěž konat. Druhý den se pak odehrával v hotelu ve městě Lille, kde byli delegáti ubytováni a kde je i hale nejbližší letiště. Krajina kolem Liévinu připomíná poněkud rozlehlejší Kladensko. Nejvýraznější dominanty v celém okolí jsou haldy a výsypky. Hala sama je ve vlastnictví místního "okresu" a je největším podobným zařízením severně od Paříže. V maximální konfiguraci, která by měla být použita i pro MS, má kapacitu až 4000 sedících diváků (7500 celkem). Tak jak jsem ji mohl spatřit a jak ji vidíte na snímcích je pro 2700 sedících diváků, což není mnoho, když uvážíme, že pořadatelé mají prodáno již asi 600 vstupenek. Opticky se zdá být poněkud menší, než vyplývá z propagačních materiálů. Hala má velmi zajímavý strop podpíraný soustavou dřevěných nosníků a vybavený akustickými panely. V době naší návštěvy zde probíhaly atletické závody místních škol a přes velké množství dětí, které rozhodně nemlčely, byla hladina hluku poměrně nízká. Pořadatelé slibují, že pro potřeby mistrovství bude jak zvukové, tak i vizuální vybavení haly doplněno. K dispozici by měly být tři informační panely. Dva pro zobrazování výsledků a jeden k promítání obrazu z kamery snímající detailně běh každého závodníka. Pod halou je k dispozici velký prostor pro rozcvičení a zahřátí závodníků, kde bude položen stejný koberec jako v hale a budou zde k dispozici v dostatečném počtu i překážky. Na stejné úrovni vede kolem celé haly i klimatizovaná chodba, jejíž úseky budou vyhrazeny jednotlivým státům pro umístění kotev a přepravek se psy. Budou zde mít relativní klid a díky přívodu čerstvého vzduchu i, doufejme, příjemné a dýchací prostředí. Závodníci budou z prostoru pro rozcvičení vystupovat schody přímo na plochu haly.

V hale byly připraveny i ukázky překážek, které po některých našich připomínkách doznají ještě určitých změn. To se týká zejména látkového tunelu, jehož vnitřní povrch byl kluzký a hrana jeho oblouku poměrně ostrá. Skokové překážky a zejména jejich čtverhranné tyčky se zkosenými hranami

působily poněkud mohutným dojmem, ale jejich uchycení je perfektní a šly shazovat s vynaložením rozumné síly. Rozhodně nevězely v překážkách tak pevně jako v Helsinkách, kde byly zasazeny do těsných gumových úček. Francouzští pořadatelé nám ještě, zatím jen pro zajímavost, předvedli elektronické verze houpačky a stolu. Houpačka kontrolovala obě zóny a také to, zda odskok ze sestupné zóny byl proveden až po úplném sklopení houpačky. Signalizace byla pomocí různobarevných světel. Houpačka jakž takž fungovala, ale je zřejmé, že ji čeká ještě delší vývoj. Jednou z jejích vad byla i nepřijatelná tloušťka desky, která by zcela jistě, zejména malým psům, vadila. Elektronické stoly byly předvedeny dva. Jeden upozorňoval na uběhnutí časového intervalu nepříjemným tónem a rozsvícením světla. Druhý odpočítával a vydával povel Go!, také ve spojení se světelnou signalizací. Odpočítávání si může každý rozhodčí sám namluvit. Druhý stůl mi připadal lepší. To však nic nemění na tom, že v závodě, ve kterém často rozhodují desetinové vteřiny, mi stůl připadá jako nesmyslná překážka z pravěku agility zavlečená do tohoto dynamického sportu nepolepšitelnými cvičiteli základní poslušnosti (už slyším ty nesouhlasné připomínky). Mnoho evropských států nepoužívá stůl vůbec a tak byl vznesen dotaz, zda by takovýto elektronický nemohl být třeba znovu obecně zaveden. Na této schůzi to však nebylo vůbec řešeno a já doufám, že stůl vyhyne jako dinosauři.

Druhý den byla na pořadu zejména otázka družstev na MS. Na schůzi, která následovala po MS v Dortmundu, znělo komisí jako jeden hlas: "Tím, že jsme změnilí pravidla pro závod družstev jsme udělali těžkou chybu a je ji třeba co nejrychleji napravit." Sami Brazilci vystoupili s tím, že když jsou taková pravidla, že díky nim mohli zvítězit v soutěži družstev, pak je to jasný důkaz toho, že ta pravidla jsou špatná. Někteří členové komise a zejména jejího výboru se sice po půl roce tvářili, že si vůbec nevzpomínají, že by nějaký takový problém po Dortmundu existoval, našťastí se však této tematice týkaly dva písemné příspěvky předem komisi zasláné. Jak rakouský, tak i dánský návrh předpokládaly, že by družstva byla složena z maximálně čtyř týmů a započítávaly by se vždy tři nejlepší výsledky. Nejprve se řešilo, zda má vůbec komise právo v této otázce rozhodnout, nebo ne. Problém spočíval v tom, že složení družstev je zakotveno v Reglementu, který je na pět let zmražen a jehož novou verzi musí vždy odsouhlasit předsednictvo FCI. Po dlouhých tahanicích se komise usnesla na tom, že dílčí změny dělat může, protože kdyby nemohla, popíralo by to částečně její smysl. Hlasy, které byly proti čtyřčlenným družstvům argumentovaly zejména tím, že by tak při třech velikostních kategoriích vzrostl počet účastníků MS na neúnosnou míru. Italové rovnou prohlásili, že by v takovém případě nebyli schopni uspořádat mistrovství světa v příštím roce. Pan Claes z

Belgie tvrdil, že tříčlenná družstva jsou v pořádku, protože po zavedení podobné úpravy ve Velké Británii se sice také nejprve závody družstev zpomalily a staly se opatrnější, ale v průběhu několika let se začalo opět běhat rychle a riskovat. Dalším argumentem bylo, že delegace z chudších nebo vzdálenějších států si nebudou moci dovolit poslat na soutěž o tři psy navíc. Proto však v návrzích bylo, že družstva smí být maximálně čtyřčlenná. Chudší země by mohly vyslat jen tříčlenné družstvo bez výhody škrtnání nejhoršího výsledku. To však některým delegátům připadalo jako nespravedlivé. Byl proto podán i další návrh, vytvořit jen tříčlenná družstva se škrtnáním nejhoršího. V hlasování byl postupně nejdříve těsně nepřijat návrh na tři až čtyřčlenná družstva, a pak byl zavržen i návrh tříčlenných družstev se škrtnáním nejhoršího výsledku, když se od něj odvrátily skandinávské země, kterým dva započítané týmy připadaly na družstvo málo. Po dvou a půl hodinách jednání se tedy dospělo k závěru, že se nic měnit nebude.

Švýcaři, kteří se ucházeli spolu s námi o uspořádání mistrovství světa v roce 2006 prohlásili, že musí buď ihned zamluvit příslušné kapacity, nebo od pořadatelství odstupují. Po krátké poradě jsme tedy přesunuli naši kandidaturu na rok 2007. Komise ještě na švýcarský návrh rozhodla o vytvoření několika regionálních komisí, jejichž životnost se potvrdí teprve v budoucnu a ukončila své jednání.

Už teď je možné říci, že Mistrovství světa v agility v roce 2003 bude zlomové. Jak jeho pokrytí zájmem médií, tak i jeho podpora ze strany místních orgánů bude zatím bezprecedentní. Již od zimy pracuje na jeho přípravě více než padesát lidí. Dá se také očekávat přísný dohled spolků pro ochranu zvířat, které jsou ve Francii velmi aktivní. Ti z vás, kteří ještě nikdy na MS nebyli, by si tuto příležitost neměli nechat ujít. Atmosféra celého závodu je vždy naprosto mimořádná a těžko se popisuje. Brněnský Zetor pořádá opět paní Liškovou vždy pečlivě připravený zájezd a bylo by skutečně škoda toho nevyužít.

RNDr. Michal Krejčí

CANISTERAPIE a border collie

V dnešní době již téměř každý z nás zná význam slova canisterapie. Přesto si dovolím Vás trochu blíže informovat. Canisterapie je léčení člověka psem – a to nejen po stránce duševní, ale také po stránce tělesné. Ptáte se jak? Určitě znáte ten prima pocit, kdy Vás pes vítá po celodenní práci, kdy Vám položí hlavu do klína, kdy Vám olízne ruce a Vy víte, že máte kamaráda, kterému můžete důvěřovat i se svěřit. Víte, že on Vás miluje a je tu pro Vás. Ale je spousta lidí, které nepotkáváme tak často na ulicích, ale víme, že jsou zde, lidé, kteří jsou v domovech důchodců, ústavní péči, v nemocnicích. Tam všude je pocit osamocení a je potřeba spousta lásky a právě tam se jí nejméně dostává. A proto vznikla canisterapie. Pes nerozlišuje, zda je člověk nemocný tělesně či duševně, nevnímá rozdíly jako my. Pes může pomáhat různými způsoby – u starších a nemocných lidí je to především opora psychická, stává se kamarádem, který si rád přijde po pohlázení i ten nějaký piškot, a tak pookřeje smutné srdíčko těch, kteří často museli své čtyřnohé miláčky opustit před vstupem do domova důchodců. V nemocnicích se čas vleče neuvěřitelně pomalu pro dospělé, natož pro děti, které mají pocit, že se snad i zastavil. Nuda je velká, smutek z odloučení rodičů je ještě větší a právě pejsek, který je může navštívit, napomáhá dobré náladě, a tak i rychlejšímu uzdravení. A jak do toho všeho zapadá léčení po stránce tělesné? Vždyť pes není lékař? Ale je, i když si to neuvědomuje. Nejčastěji právě u dětí po DMO – dětské mozkové obrně. Tzv. polohování psů je jeden z druhů canisterapie využívaný právě pro tyto děti. Dítě je „obloženo“ psy – dva psi leží po straně dítěte a jeden pod nohama. Polohuje se většinou 30-45 minut. Je neuvěřitelné, jak děti, které jsou po celý den s napjatými svaly, kdy jim křeče nedovolí je povolit, po polohování dokáží ručky i nohy narovnat či naopak pokrčit, což je věc, o kterou se několik terapií snaží rehabilitační sestry. Zdatnější děti si procvičí práci prsty, kdy zvedají pejskům uši, snaží se uchopit ocas či nohu, prohrabují prsty srst – a aniž by si uvědomovali, tak vlastně cvičí.

A co canisterapie a border collie? Je border collie vhodná pro takovou práci? Můžu Vám říci s čistým svědomím, že je. Je však nutné dát borderce i jiné zaměstnání, kde bude mít možnost vybit svůj temperament. Border collie je jiná než retriever, pro které je canisterapie posláním, pro BC je to práce jako každá jiná. A protože je především psychicky náročná, musí mít možnost vydovádět se i jinak. BC má ideální velikost pro canisterapeutickou práci (zvláště pro polohování), miluje děti, bývá velice opatrná v kontaktu s nimi a je velice chápavá a poslušná. Ze své zkušenosti Vám mohu říci, že mě jejich postoj k touze pomoci velice překvapil. Se svými borderkami pravidelně navštěvuji rehabilitační stacionář pro postižené děti do věku 10 let, a to, jak se při průchodu dveřmi stacionáře z neunavitelného workoholika stane klidný pes, který si nechá vše líbit, mě dodnes udivuje.

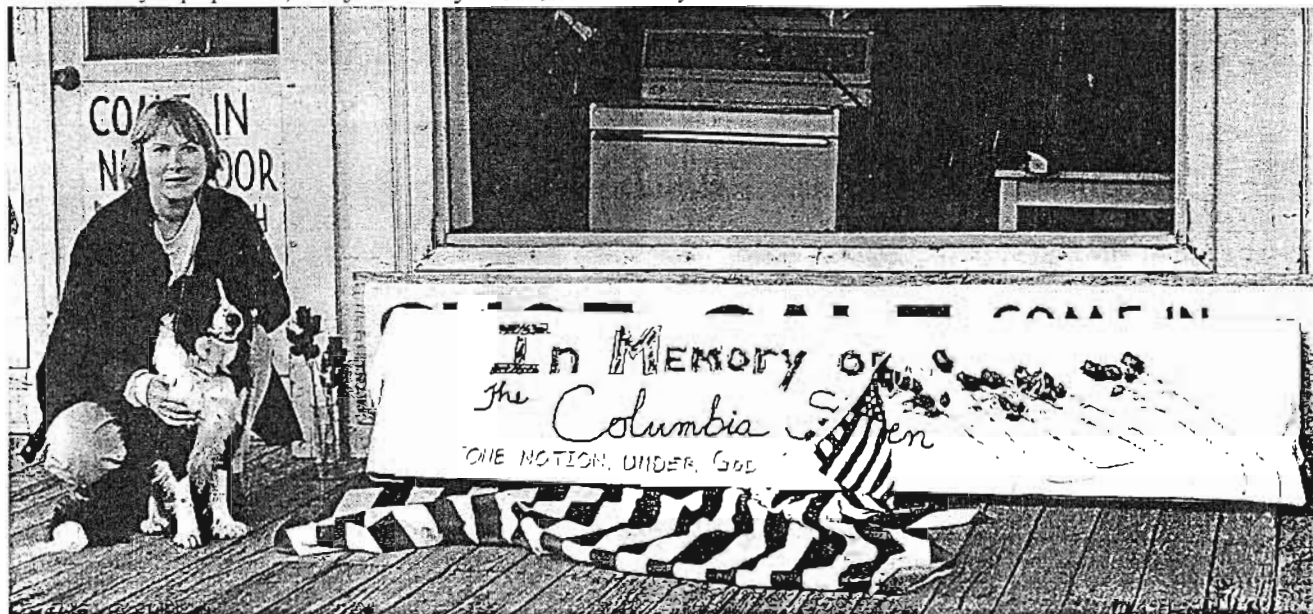

O tom, co je potřeba, aby se z Vaší BC mohl stát skvělý canisterapeutický pes, Vám napíši zase příště. Pokud však Vás léčba pomocí psa zaujala, klidně mi napište, či zavolejte, ráda Vám zodpovím jakékoli otázky.

Nikol Hanačíková & terapeutické borderky

Český pes při hledání ostatků posádky raketoplánu Columbia

Eva Čechilová žije se svou border collií Ness a svým mužem Ludvíkem střídavě v České republice a v USA. Výcviku Ness se věnovala natolik, že se jim dostalo cti být zařazeny do elitní skupiny psů a psovodů, které volá vláda USA k mimořádným případům, kde je nutné vyhledat lidské ostatky.

Ahoj všichni, v noci ze čtvrtka na pátek 13. února se naše Califomská Task Force 3, zásahová jednotka 6 psů a 6 psovodů, vrátila z východního Texasu. Deset dlouhých dní jsme pomáhali FBI, NASA a FEMA při hledání posádky raketoplánu Columbia. Počasí nemohlo být horší, sníh s deštěm, teplota kolem nuly, močály, bahno, hustý porost, ostnaté dráty a popínavé bodláky, které byly snad horší než ty ostnaté dráty. Rozbahněné pastviny pro krávy, které nebyly nadšené naší přítomností. Je doba telení a krávy v této době ztrácí smysl pro humor. Celkem do Texasu bylo nasazeno 23 psů ze zásahových jednotek z celých Spojených Států, pro nás nesmírná pocta. Uspěli jsme v hledání, výsledky nemohly být lepší (12 tisíc kousků z 15 lokalit). Jeden z astronautů který pomáhal a dohlížel na K9 jednotky se zamiloval do malé Ness, a jak jen mohl, objímal ji kolem krku a něco jí šeptal. Psi v takových momentech slouží i jako terapeuti, psovi se dá říct něco hezkého aniž by dospělý chlap vypadal jako baba. Napětí tam bylo jaké jsem ještě za svůj život nepoznala. Moment pravdy přijde když má tvůj pes rozhodnout jestli cosi na zemi je lidské nebo ne. Kolem stojí 20 FBI agentů, astronaut nebo dva, patolog a kněz, všechno se to filmuje a ty musíš zůstat chladná jako okurka. Nedej Bože aby to pes ochutnal, přinesl nebo si jenom třeba maličko liznul. Jeden pes ze zásahové jednotky z nejmenovaného státu byl obratem poslán domů, když označil vepřové kosti jako lidské. Jeden místní SAR pes označil srnčí

kosti. U lidských ostatků kněz promluvil, všichni se pomodlili a teprve po posledním rozloučení byly ostatky odstraněny. Když potom laboratoř zjistila že to nebylo lidské, byl malér. Moje zlatá Ness mě nenechala na pochybách a já mohla s dobrým svědomím prohlásit ano nebo ne.

Ness včera celý den prospala, večer si pár minut hrála, ale

zase rychle usnula. Já taky. V Texasu jsme vstávali v 5 ráno a do postele jsme se dostali až po jedenácté. Drželi nás v hlavním stanu denně do 7 večer, hodinu trvala cesta do hotelu, po cestě jsme něco rychle snědli. V hotelu jsme měli veterináře a museli jsme každý večer se psem na vyšetření a koupel.

Přes všechnu únavu bych tuto zkušenost neměnila ani za nic. Všechno trénování se nám vrátilo ve formě úspěchu. Posloužili jsme mnoha rodinám a i snad svému národu, a na to jsem nesmírně pyšná.

Pozdrav všem > Eva a Ness

OSTATNÍ

Pasení v obýváku

Jak jsem již čtenářům Borderholicu jednou psala, bydlíme s naší Lízou v bytě v nejužším centru Prahy. Prvním zvířátkem u nás doma byl však o tři roky starší andulák Jobek. Byl to nesmírně přítulný tvoreček, který mimo jiné zvládl i parkur agility postavený z dětských kostek (včetně houpačky) s navigací dětským zrcátkem. Bohužel nesnášel publicitu, takže v případě pokusu o natočení na video záznam, přestal spolupracovat.

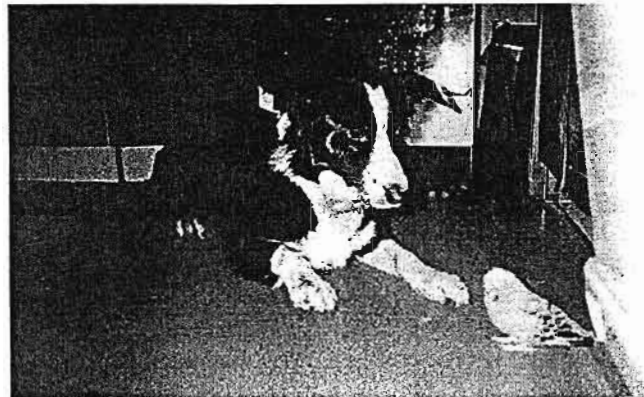
Liza si na něm velmi záhy začala trénovat své, později úředně ověřené, vlohy ovčáckého psa. Buď seděla u klece a bez hnutí, pouze očima, tiše sledovala pohyb ptáčka, nebo jej po vypuštění plíživě sledovala za letu bytem. Jobek usedal obvykle cca 1 metr nad ní, procházel se po opěradlech židli a „nadával“. Nedával najevo žádný strach nebo paniku.

Nebylo nám tak úplně jasné, co by se stalo, kdyby Jobek opustil horní patra bytu a ti dva se potkali tváří v tvář. Při tréninku pasení ovcí dělalo Líze vždycky dost potíží držet se od nich na dálku.

A stalo se. Jobek špatně vybral zatáčku a místo na kuchyňskou linku dosedl na zem. Liza okamžitě zalehla, nepřestávala jej pouštět z očí. Jobek se po chvíli uklidnil, udělal několik kroků a posléze vyletěl na linku, kde již začal svou obvyklou kaskádu skřehotání, kterými se vůči

Líze obvykle projevoval. Naštěstí se nám podařilo tento cca 5 minutový okamžik zachytit na fotografii.

Bohužel, letos v zimě nás Jobek opustil, pravděpodobně z důvodu nádoru na mozku, který mu narušil centrum rovnováhy. My všichni jsme z toho byli velice smutní, Liza jej hledala ještě několik dní po jeho smrti. Byla

zvyklá jej chodit vždy kontrolovat (pozdravit) po návratu z procházky. Zajímalo by mne, zda podobné zkušenosti mají i další „borderaři“ (nezaměňuj za bordeláři ☺).

Radka Římanová a Allisea Rubinové srdce, květen 2003

OSAMĚLÝ VLK

Když jsem se rozhodl zúčastnit se závodu s názvem Osamělý vlk, měl jsem jen mlhavou představu o tom, co mě vlastně čeká. Z propozic jsem věděl, že trať závodu, který je druhým oficiálním závodem Dog trekkingu v České republice, je 82 km dlouhá a povede hlavně po turistických značených stezkách Pálavy a lednicko-valtickým areálem. Podmínkou závodu je celou trasu ujít nebo uběhnout (*čtete dobře, někteří závodníci trať opravdu uběhli!*) v časovém limitu 52 hodin. Dále jsem se dočetl, že člověk a pes trasu absolvují podle itineráře s povinnou výbavou, přičemž pes je buď na vodítku nebo je s psovodem spojen v canicrossovém postroji. Tolik tedy propozice. I když má tento závod již řadu příznivců, mezi povědomí širší veřejnosti se zatím příliš nedostal. I proto bych se s vámi chtěl podělit o své dojmy, zážitky a třeba vás i trochu navnadit na účast v něm.

V den startu bylo v Hustopečích u Domu dětí a mládeže rušno, atmosféra byla plná očekávání a nervozity. Probíhala poslední kontrola povinné výstroje, která zahrnovala spací pytel, karimatku, čelovou svítilnu, krmivo pro psa i člověka, láhev s vodou a turistickou mapu Pálavských vrchů a Dolního Podyjí. Na startu podupávalo 69 závodníků se svými psy, z nichž snad nejvíc bylomalamutů, hasky, ale objevovali se zde i němečtí ovčáci, labradoři, dokonce i 4 dobrmani. A také jedna borderka, moje Daisy (Briga Akumulátor). V propozicích bylo doporučeno, aby i pes měl nosič (batůžek) se zátěží. Nejdřív jsem váhal, zdálo se mi; že dlouhá trasa sama o sobě bude pro Daisy náročná, ale jako už mnohokrát mi dokázala, že není žádné ořezávátko. Statečně běžela

se dvěma malými batůžky (měla v nich zátěž dohromady

cca 3 kg) připevněnými po obou stranách hřbetu, a očividně jí to nedělalo žádné problémy.

Konečně bylo odstartováno, vycházeli jsme po minutových intervalech. Někdo šel sám jen se svým psem, jiní šli po dvojicích, ale více než dva spolu jít nesměli, vždyť už sám název závodu „Osamělý vlk“ vyjadřoval že jde o zkoušku schopností jednotlivce. My s Daisy jsme vyrazili s kamarádem Lukášem a jeho malamutem Bakem.

Cesta nás provedla několika vesničkami kolem Novomlýnských nádrží, po strmém stoupání na vrchy Pálavy jsme procházeli jejími nejkrásnějšími částmi a za každým ohybem na nás čekal malebný výhled do kraje. Z travnatých pálavských vrchů jsme v pozdním odpolední sestoupili úzkou kamenitou pěšinkou k Mikulovu. Psy jsme uvázali uprostřed náměstí u kašny a v místní hospůdce jsme doplnili vodu. Sešlo se nás tady asi dvacet účastníků závodu a pro místní jsme byli vítaným zpestřením. Tehdy jsme se už dozvídali o prvních, kteří závod nedokončí, ať už vinou fyzické únavy, příliš těžkých batohů, nebo bot nevhodných pro zdejší terén a délku trať.

Po krátké přestávce jsme pokračovali dál strmou cestou až k poutnímu místu nad Mikulovem. Odtud jsme měli Mikulov jako na dlani, měkká tráva nás sváděla k lenošení, ale náš cíl byl příliš daleko, abychom si mohli dopřát odměnu delšího odpočinku.

Listnaté lesy, stromořadí, polní i asfaltové cesty a hráze rybníků nás přivedly až k soumraku. Měli jsme štěstí, protože člověk, na kterého jsme narazili v jedné z vesniček a ptali se ho, kde bychom zde mohli přenocovat, byl hlídač místní vinice. Dovolil nám, abychom v ní přespali, protože prý naši psi ji v noci ohlížejí nejlépe. To

už jsme měli za den v nohách 40 km a našim jediným přáním byl spánek. S tím, že ráno brzy vstaneme a budeme pokračovat, jsme usnuli.

Jaké však bylo naše překvapení, když jsme se ráno probudili a zjistili, že jsme prospali cenných dvanáct hodin. Taková ztráta času už se nedala dohnat, zvláště po té, co jsme se dozvěděli, že někteří závodníci nespali vůbec a ušli trať s menšími přestávkami v jednom zátahu. Naším cílem ale bylo hlavně dojít, a tak jsme posnídali několik hroznů z vinnice a vyrazili směrem na Valtice.

Na nádraží ve Valticích jsme opět načerpali vodu a spolu s našimi dvěma "vlky" Daisy a Bakem, obtěžkanými brašnami, jsme opouštěli Valtice. Naši další zastávkou byla Lednice, kde jsme na náměstí doplnili energii slaninou. Lidé na náměstí na nás pohlíželi se zájmem a dali se s námi do řeči. Dozvěděli jsme se, že o našem závodě byla zmínka v regionálním vysílání. Za Lednicí nás pohltily lužní lesy, psi poslušně šlapali bez známky únavy, zato my jsme za nimi klopytali, nohy už jsme ani necítili, jediné, co nás hnalo vpřed bylo naše odhodlání vydržet a projít cílem. Na hrází Novomlýnských nádrží se do nás opřel silný vítr, prošli jsme vesnicí Šakvice a

mysleli, že máme vyhráno, ale těch posledních 5 km bylo nekonečných.

Páska s nápisem CÍL nám připadala tak trochu jako fata morgána. Ale byla to pravda - neskutečných 82 km jsme měli ukryto v rozbolavělých nohách, sundali jsme těžké batohy z otláčených zad a měli pocit, že se vznášíme.

Ve výsledkové listině jsme se dočetli, že z 69 závodníků (20 žen, 49 mužů) jich 20 trať nedokončilo. Naopak tři závodníci (S. Klikarová, M. Klimešová a M. Chovanec) dorazili ještě v týž den, kdy se startovalo, a to proto, že celou trať běželi (nejlepší čas byl 10 hodin 20 minut).

A co říci závěrem? Teď už vím, že Osamělý vlk není jen touha vyhrát, ale hlavně síla vůle, překonání sama sebe, souznění člověka s přírodou. A my zvítězili, i když jsme došli na 23, a 24, místě. Příští rok pojedeme zase. A co vy?

Ještě bych chtěl informovat, že na tomto závodě byla pokřtěna krásná knížka Jaroslava Monte Kvasnici Běh s "vlky" aneb canicross.

Dan Stejskal a Daisy z Jihlavy

Aktuálně ze speciální výstavy border collie konané v Pardubicích 8. května 2003.

K dostání tam byly čepice s kšiltem, kloboučky a trička s logem BCCCCZ. Prodlalo se jich opravdu hodně, zájem byl veliký. Klub objednal další a budou se prodávat na dalších klubových akcích. Tak až příště pojedete na akci BCCCCZ, vezměte si sebou více peněz.

O tom, jakou radost může mít majitel psa z vítězství v soutěži krásy, hovoří sám za sebe další snímek RNDr. Michala Krejčího nazvaný „Polibek pro vítěze“.

Můj život s mimozemšťanem

Jmenuje se Alf, je to černobílý borderčí kluk a bydlí s námi už více než rok. Se svým filmovým hrdinou má mnoho společného – je velmi chytrý, rád jí, je s ním spousta legrace a miluje kočky. Jen ten začátek soužití byl trochu jiný, náš Alfík k nám nepřiletěl z vesmíru, ale přišel k nám po pečlivém vybírání a zvažování.

Border collie se pyšní mnoha nej v nejrůznějších oblastech činnosti. Notoricky známé je tvrzení, že jsou nejméně inteligentním psím plemenem na světě, jsou nepřekonatelné v pasení zvířat, často obsazují první místa v nejrůznějších sportovních disciplínách a odvětvích. Není tedy divu, že po podrobnějším studiu vloh a vlastností borderek, jsem také já zatoužila sdílet život s tímto psím druhem.

Dnes mohu říct, že Alf mé představy o výjimečném pejskovi nejenže beze zbytku naplnil, on je dokonce ještě značně předčil. Vzpomínám si na svou první návštěvu u chovatelky štěňátek. K bráně nás přišla přivítat Alfíkova maminka. Navzdory nepříliš vlnitému počasí vypadala tak neuvěřitelně čistě a upraveně, jako by právě opustila kosmetický salón. Že je borderčí přirozeností vypadat takto valnou část roku, jsem zjistila až později, coby šťastná majitelka našeho zázračného pejska. Kolik krásy se skrývá v borderčím štěňátku, o tom by nebylo těžké napsat celý román. Ty malé černobílé válečky mi nejvíce ze všeho připomínaly dobře krměná mlád'átka medvídky pandy. Chtěla jsem je všechny, nakonec jsem ale přeci jen

posbírala zbytky rozumu (o který jsem při pohledu na tu drobotinu málem přišla) a vybrala si Alfíka.

Vědoma si skutečnosti, že si pořizuji psa workholika, měla jsem pečlivě naplánováno, jak naplním jeho život, aby byl u nás spokojený a šťastný. Několik pejsků různých ras už mým životem prošlo a tak jsem se cítila patřičně připravena a netrpělivě očekávala až bude Alfíkovi sedm týdnů.

Dny se nekonečně vleky, ale nakonec přeci jen přišel ten čas a stejně jako se náhle změnil život Alfovi, změnil se i ten můj. Takřka ihned si Alfík u nás zvykl, navzdory své velké závislosti na mamince netesknil (patřil k těm méně odvážným štěňatům, byl mamincin mazánek), a druhý den se zdálo, že tohle borderčí dítě je u nás odjakživa. Jsem přesvědčena, že Alf měl také naplánováno jak mi obohatí náš společný čas a příliš neotálel a svá předsevzetí hned začal plnit.

Úplně ze všeho nejraději má hry na honěnou, kdy on představuje toho utíkajícího a pak také velmi rád šikanuje zvířata (u borderky nic překvapujícího). Jakmile oslovím naše kočky s představou, aby někam šly nebo naopak nešly, tryskovou rychlostí se přizene Alf a s výrazem "Na to máte mě, já to zařídím" se do věci vloží. Svě sklony aplikuje také na méně poslušné pejsky. Sám byl ještě štěnětem a už vychovával hříšníky, co nereagují na přivolání či jiný povel. Kdyby si pejsci volili povolání, náš Alfík by byl pedagogem. A jistě schopným

pedagogem, protože sám velmi dobře ovládá všechny možné cviky, které vás jen napadnou.

Od samého začátku našeho soužití chvilky cvičení doslova hltá, očima na mě visí a očekává další povely, které by mohl plnit a dostat za ně nějakou dobrůtku. Při vysvětlování něčeho nového mu oči svítí nadšením a moc se raduje když se mi podaří vysvětlit mu, co po něm chci a já sám, jak šikovného mám pejska. Zakrátko zvládl klasické cviky poslušnosti a začali jsme zkoušet různé legrácky – podávání jedné, druhé a obou tlapek, válení sudů, schovávání předmětů, couvání apod. Jsou cviky, které z mé strany nepotřebovaly žádné dlouhé procedury, kupříkladu plazit se na povel. Alfík používá vlastní, poněkud zvláštní styl, já tomu říkám Meresjev (starší ročníky si jistě vzpomenou na románového hrdinu), nechává jednu přední packu při plazení pod sebou a tak je výsledkem podivné kulhání vleže.

Když byly Alfovi tři měsíce, začala jsem také s nácvikem stop. První stopa byla dlouhá jen několik metrů a co čtyři kroky jsem položila kousek piškotu. Napřed se Alfík trochu divil, co že najednou leží v trávě tolik pamlsků, ale než jsme došli na konec téhle krátké trasy, viděla jsem, jak mu to začíná docházet, jak si říká, hele, že ta šmouha na zemi s pachem paničky má něco společného s těmi dobrůtkami. Abych si své pozorování potvrdila, našlápla jsem ještě jednu stejně krátkou stopu a Alfíka navedla jen na začátek. A on už skutečně věděl. Stopa byla jednoduchá, rovná a dvojitá – tam a zpátky. Alfík vesele mrskal ocáskem a s čumáčkem přitisknutým k zemi konzumoval jeden mls za druhým.

Ačkoli by se teď mohlo zdát, že výcvik takového pejska je záležitost jednoduchá, snadná a rychlá, má svá skrytá úskalí. Předně Alfík chce být úspěšný a to nejméně na 100 %, nebo raději ještě více. Musím tedy velmi pečlivě zvažovat, zda-li úspěšný být vůbec může, zda jsou k tomu vhodné podmínky. Má velmi citlivou dušičku a taková se zradí velmi rychle. Neúspěchem ztrácí sebedůvěru a někdy stačí můj neuvážený projev zklamání, třeba nad

chybou v parkuru a Alfíka můj málo šťastný výraz neuvěřitelně rozhodí. Chválím tedy raději více než méně a snažím se, aby mé požadavky byly úměrné okolnostem, Alfíkově věku a kondici.

Alf rád vkládá do cvičení své vlastní nápady a myšlenky a není vždy snadné zajistit, aby z toho nevznikl pěkný zmatek. Kupříkladu při povelch na dálku - sedni, lehni, vstaň, mnohdy nečeká na mou gestikulaci, rychle si sedne, lehne a vstane a je v té chvíli se sebou velmi spokojený. A je na mě, jestli mu dokážu vysvětlit, že tohle je sice prima, ale že musí svou snahu trochu přibrzdit a počkat na můj povel.

S Alfíkem se prostě nenudím a snažím se, aby se ani on nenudil se mnou. To je totiž myslím naše hlavní povinnost, pokud nepoužíváme border collie k práci, ale chováme je jen pro radost. Nesmíme dopustit, aby se s námi naše chytré, čínorodé borderky nudily. Měli bychom pro ně být těmi nejnápadnějšími a nejlepšími společníky.

S Alfem pravidelně navštěvujeme cvičák agility, byli jsme na letním táboře, občas se věnujeme flyballu, stopujeme, ovládáme fresbee (chvíli mi trvalo, než jsem se naučila talíř pěkně házet), podnikáme dlouhé vycházky ve společnosti našich dalších dvou domácích pejsků a také se stýkáme se spoustou Alfových psích kamarádů. Jezdíme na závody agility, vzhledem k Alfíkově věku zatím jako předskokani, zúčastňujeme se výstav, v době letních veder jsme chodili plavat, čas od času vezmu svého venkovana na špacír městem. Alfík je vždy v pohodě, nevyvede ho z klidu společnost neznámých psů, cizích lidí, rušné prostředí závodů, ani měst.

Když se mu přihodí něco nemilého, přiběhne ke mně abych mu pomohla – třeba utrhnout bobek, který visí na chlupech u zadečku. Kdyby jste viděli, jak se při tom na mě kouká, udělali by jste to také. Alfík je pejsek mých snů. Moc přeji vám všem a také vašim borderkám, abyste byli se sebou navzájem spokojeni a žili radostně a naplno.

Irena Kochová a Alf Border Town

INZERÁTY:

Chovatelská stanice TENNANT

Nabízí ke krytí JCH. WENDEVICK ZEPHYR

O: ch. Borderfame Heart N'Soul – šampion Amer., Lux.,

PL, Hol., Svět. vítěz 2000, Evropský vítěz 2000

M: Wendevick Xanadu

- DKK 0/0, PRA/CEA neg.
- Český junior šampion, 6x CAJC, Klubový vítěz mladých 2001, 12x CAC, 3x r.CAC, CACIB, 2x r.CACIB, Klubový vítěz 2002, 2003, rakouská klub. výstava V3
- agility A1

Také nabízíme štěňata po tomto psu a feně ch. DEUCE CZECHMATE

* DKK 0/0, PRA/CEA neg.

- Český šampion, Slovenský šampion, 20x CAC, 4x r.CAC, 13x CACIB, 2x r.CACIB, 11x BOB, 4x Klub. vítěz, CWC, VDH-CAC
- agility A2

U štěňat předpokládáme výborný exteriér a vyrovnanou nebojácnou povahu. K odběru budou na začátku srpna 2003.

Šárka Vajcová, Kamenná 22, 262 31 Milín, mobil: 604 258 038, e-mail: tennant.bc@worldonline.cz

Chovatelská stanice Foxy Fox zadá štěňata

1.Vrh: Zahraniční krytí

Otec: Braveheart of Pinewood Country – Jugendbester, CACA, CACIB, BOB, zk.: BH1, A1

Matka: Glare Bohemia Alké – Junior šampion ČR, SR, šampion ČR, SR, PL, Klubový vítěz mladých, Klubový vítěz 2001, Vítěz spec. výstavy, Národní vítěz, Res. Evropský vítěz, 7x BOB, BIG, zkoušky: A1, ZOP

2.Vrh: Otce štěňat můžete vidět v mé ch.s.

Otec: Wendevick Usecasper – šampion ČR, SR, PL, Národní vítěz, Klubový vítěz 2001 a 2002, 16 x CACIB, 13 x BOB.

Druhé místo na MR v tanci se psem 2002, zkoušky ZVOP, ZOP

Matka: Daryl Bohemia Alké – šampion ČR, SR, PL, Klubový šampion, Národní vítěz, CACIB, BOB. Zkoušky: A1, A2, BH, ZOP, ZPU1, RH-E, ZZZ, ZVOP

Jedná se o opakované spojení jako vrh „B“ nar. 7.5.01. Berry Blue HD A – 3x CAJC, r. CAC, r. CACIB, zk. ZOP; Babsi HD B – JCh.ČR, 6 x CAC, 2 x CACIB, 5 x BOB, Klubový vítěz, Vítěz spec.výstavy, zk.A1; Blackie HD A – 3x CAJC, 2 x CAC, BOB, zk. A1, RH- E, ZZZ, ZOP, ZPU 1, BH; Briggi HD A – výborná. Všichni CEA, PRA neg.

3.Vrh: Zahraniční krytí

Otec: Arrow from the Lovely Annie – Junioršampion a šampion Rakouska, Jugendbester, CACA, CACIB, BOB. Zkouška: BHG1, A1, Championprüfung

Matka: Gay Bohemia Alké – CAJC, CAC, CACIB, BOB

Odběr v květnu a červnu 2003. Štěňata budou vyšetřena na CEA!

Helena Půlpánová, Národních hrdinů 344, Pardubice, 530 03. Tel. 46 665 39 43, 723/ 856 954, e-mail: helenapulpan@mybox.cz, www.volny.cz/bordercollie

Chovatelská stanice TACHYON zadá štěňata border collí z výjimečného spojení:

matka **GENIE Akumulátor**

- Velmi aktivní, citlivá fena se silnou vazbou na majitele
- Výborný exteriér (Klubový vítěz mladých, CAJC)
- Špičková agilní linie (babička, matka a sestra účastnice MS v agility, sama agilní fanatik)
- CEA/PRA negativní, DKK 0/0

otec **Clydebank BRIT**, ISDS 245816, dovoz Skotsko

- Výkonný pes vyrovnané, příjemné povahy, pracující denně u stáda
- Exkluzivní pracovní linie (ve třech generacích 2x Mezinárodní šampion a 4x Skotský šampion v pasení)
- CEA/PRA negativní, DKK 1/0

Dá se předpokládat, že štěňata z vrhu budou velmi aktivní a vhodná zejména do sportovní rodiny provozující agility. Nevhodná pro pasení.

Nadstandardní péče o štěňata: vyšetření očí, intenzivní socializace, talentové testy.

Dlouhodobá spolupráce s novými majiteli. Předpokládaný odběr – začátkem srpna 2003.

Kontakt: RNDr. Michal Krejčí, tel.: 602 312 724, mail: krejci@oksystem.cz

Prodáme krásná černobílá štěňata z osvědčeného spojení

O: Highland Dreamer, import Skotsko, Interchampion, Evropský vítěz 99, Champ. ČR, SR, Rakouska, Klubový champion. Zkoušky: canisterapeutické, ZVOP, ZPOP1, BH, SA2. Je úspěšným plemeníkem, který své exteriérové a povahové přednosti výrazně prosazuje i u svých potomků.

M: Lucky Su, import Wales, čistá prac. linie ISDS, NV, CAC, ZVOP, ZPOP1, SA1.

Oba rodiče DKK i vyšetření očí negativní. Odběr v červnu.

603 888362, 608 552218, loucka@fitmin.cz, www.volny.cz/rloucka

Kontaktní adresy na funkcionáře BCC CZ

Předseda klubu:

KREJČÍ Michal, RNDr., Lomená 113, 251 64
Mnichovice-Božkov, tel 0204 641755 d, 244021200 k,
mobil 602 312724, krejci@oksystem.cz.

Zástupce předsedy klubu, komisař:

BARTEK Ivo, Ing., Masarykova 31, 664 52 Sokolnice,
tel/fax 544224876 dk, mobil 608 730037,
ibartek@IOL.cz

Jednatel:

BARCALOVÁ Šárka, Na záhonech 54, 141 00 Praha 4,
tel 241481550 d, 221131330 k, mobil 606319895,
sarkab@cbox.cz

Předseda komise pro chov, poradce chovu:

HANAČÍKOVÁ Nikol, Kudlov 280, 760 01 Zlín, tel
577216350 d, 577216645 k, mobil 603891385,
chevers@volny.cz,

Hospodář, pokladník:

KERNEROVÁ Lenka, Ing., Buzulucká 8, 160 00 Praha
6, tel 224318313 dk, mobil 724241488,
lenka.kernerova@ecn.cz

Kontrolní a revizní komise:

VOJTĚCHOVÁ Lenka, Mgr., Ambrožova 14, 130 00
Praha 3, tel 26442599 dk, fax 26973281, mobil
602174316, jvojttechova@cr-corin.com,

LERL Tomáš, Pod kopcem 6, 147 00 Praha 4, 24024904
d, lerl@oksystem.cz

SVOBODOVÁ Lenka, Zahradkářská 13, 503 11 Hradec
Králové 15, tel 495534355, mobil 776199468,
gasko.prim@quick.cz

Předseda redakční rady zpravodaje a internetových stránek:

LOUČKA Radko, Ing., CSc., Helvíkovice 90. 564 01
Žamberk, mobil 608 552218, 603 888362,
loucka@vuzv.cz

Správce WEBu BCC CZ:

CEČIL Ludvík“ LFCecil@aol.com, (v USA)

Referent pro výstavy a bonitace:

PŮLPÁNOVÁ Helena helenapulpan@mybox.cz,
466653943

Jen pro potřeby klubu. Stav k 1.5..2003

Borderholic – Aktuality a zajímavosti - klubový zpravodaj, číslo 14
Vydává Border Collie Club Czech Republic pouze pro vnitřní potřebu klubu.

Jazyková a redakční úprava, tisk a distribuce: redakční rada zpravodaje.

Foto: CD archiv členů BCC CZ (většinou od M. Krejčího).

Vychází v květnu 2003 v nákladu 180 výtisků.

Uzávěrka dalšího čísla je 31.7.2003

Kontaktní adresa: Radko Loučka, 608 552218, loucka@fitmin.cz

COPYRIGHT©BCC CZ - platí na veškeré materiály v tomto zpravodaji!

Ze života klubu BCCCZ

Těžký život
pracovního
plemene

Když nám bylo
to se nám žilo,
to nám to běhalo,
a jak krásně se žilo !

Teď je nám ale taky dobře, například když
pomáháme nemocným při canisterapeutii !

OSKAR ADULT

krmivo pro dospělé psy

**OVĚŘENÁ
KVALITA** **5**
let

Kompletní krmivo OSKAR ADULT je určeno všem dospělým psům, kteří jsou v běžné denní zátěži.

Vyrovnaný obsah živin a použité suroviny se postarají, aby Váš pes prožil období dospělosti ve výborné kondici a s plnou vitalitou.

- + vyvážené složení
- + chelátové minerály
- + Omega-3 a Omega-6

Díky vysoké stravitelnosti krmiva ulehčíte jeho metabolismu a snížíte celkové zatížení jeho organismu.

Vyzkoušejte i další výrobky z řady premiových krmiv FITMIN!

KID milk, BENJAMIN puppy, BERTA growth, LEON maxi junior, YORK mini adult, FILL performance, ARTUR light/senior

Distribuční sklady:

Česká republika:

Alka - Fiala, Opava - 553764635;

Fitmin Brno - 777552236; Fitmin

Kladno - 777552240;

Fitmin Kutná Hora - 777552258;

Fitmin Žamberk - 608552201;

Franimal, Dobruška - 494623743;

JK Animals, Bystřice nad Olší -

558352 607; Karafiát, Písek -

382211721; Krmiva Černý,

Přeštice - 377982 606;

MVDr. Sokol, Vížky - 469670302;

Rapa Dog s. r. o., Jičín -

493531896; Růžička, Praha -

608024110; Tenesco s. r. o.,

Libiš - 315686 621

Slovensko:

Almus spol. s r. o.

Štúrova 577

Nedožery - Brezany

+421 46 5441303

+421 46 5485444

FITMIN A. S.

Helvíkovice 90

564 01 Žamberk

tel. 465 613265

fax 465 613267

E-mail: fitmin@fitmin.cz

www.fitmin.cz

FITMIN
PREMIUM DOG FOOD

K dostání také u veterinárních distributorů Noviko a.s., Purus s.r.o., Samohýl spol.v.o.s.